

**UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE
BANJA LUKA**

**Ulica Jovana Dučića 23a, Banja Luka
Tel. 051/248-300 Fax. 051/248-340**

**STUDIJSKI PROGRAM FAKULTETA ZA PRIMJENJENU EKONOMIJU
BANJA LUKA**

**1. STUDIJSKI PROGRAM: MENADŽMENT I MARKETING MALIH I SREDNJIH
PREDUZEĆA**

Četvorogodišnje studije 240 BODOVA

Banjaluka, 2023. godine

SADRŽAJ

Četvorogodišnji studij:.....	3
NASTAVNI PLAN.....	6
OSNOVI EKONOMIJE.....	Error! Bookmark not defined.
OSNOVE MENADŽMENTA I PREDUZETNIŠTVA.....	11
POSLOVNA INFORMATIKA	12
POSLOVNA MATEMATIKA.....	14
POSLOVNA STATISTIKA	15
UVOD U RAČUNOVODSTVO	17
POSLOVNI STRANI JEZIK.....	18
POSLOVNA KULUTRA	20
OPŠTE UČENJE O PRAVU	21
FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVO	22
EKONOMIJA KORPORATIVNIH PREDUZEĆA.....	23
UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA.....	25
PRAVO EU.....	27
OSNOVE FINANSIJSKOG MENADŽMENTA.....	28
TRGOVINSKI MENADŽMENT	30
UPRAVLJANJE KVALITETOM.....	32
UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA	34
POSLOVNE FINANSIJE.....	35
MEĐUNARODNA EKONOMIJA	37
STRATEGIJSKI MENADŽMENT	38
MARKETING.....	39
PROJEKTNI I INVESTICIONI MENADŽMENT	41
KRIZNI MENADŽMENT I UPRAVLJANJE KONFLIKTIMA	43
BERZE I BERZANSKO POSLOVANJE	45
PROIZVODNI I USLUŽNI MENADŽMENT	47
MENADŽMENT MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA	49
MENADŽMENT INFORMACIONIH SISTEMA.....	50
MEĐUNARODNI MARKETING	52
MEĐUNARODNO POSLOVANJE I INTERNACIONALNI MENADŽMENT	54
MENADŽMENT I MARKETING USLUŽNOG SEKTORA.....	55
PONAŠANJE POTROŠAČA	57
MENADŽMENT ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	58
POSLOVNE I PREDUZETNIČKE FINANSIJE	59
KORPORACIJSKO RAČUNOVODSTVO	61
ELEKTRONSKI BIZNIS I INTERNET POSLOVANJE.....	63
ŠPEDICIJA I TRANSPORT	65
ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA	67

1.	Naziv studijskog programa	Četvorogodišnji studij: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća
2.	Ciljevi studijskog programa	<p>*Obrazovni cilj studijskog programa je sticanje znanja, sposobnosti i vještina za obavljanje poslova za vođenje malih i srednjih preduzeća (poslovne funkcije planiranja, organizovanja, kadrovanja, vođenja, i kontrole) te funkcionalnih aktivnosti u području marketinga (istraživanja tržišta, prodaje, ekonomске propagande i u okviru pojedinih djelatnosti itd., odnosno rukovođenja poslova marketinga); finansija, računovodstva i upravljačkog računovodstva, pripreme i organizacije proizvodnje, razvoja proizvoda i preduzeća itd.</p> <p>* Razumijevanje ambijenta u kome posluje savremeno preduzeće, kako bi se studenti uspješno uključili u rad nakon diplomiranja; sposobljavanje za sve vidove preduzetništva: preduzetnik pionir, preduzetnik maher, preduzetnik strateg, i preduzetnik trener.</p> <p>* Obezbeđenje pristupačnog, dostupnog, visokokvalitetnog obrazovanja u skladu sa potrebama okruženja i studenata.</p> <p>* Obezbeđenje odgovarajuće osnove za dalje usavršavanje na postdiplomskim studijama.</p>
3.	Naučna oblast	Društvene nake
4.	Naučno polje	Ekonomija i poslovanje
5.	Vrsta studija	Osnovne studije – prvi ciklus
6.	Naziv stručnih, akademskih i naučnih zvanja	„Diplomirani ekonomista- 240 ECTS“ Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća
7.	Ishodi procesa učenja	Sticanje neophodnih znanja, vještina i sposobnosti za: savremenu primjenu koncepta menadžmenta i marketinga; sposobnosti za razumijevanje poslovnog ambijenta u različitim djelatnostima; odnosno, za uspješno rukovođenje na području menadžmenta i marketinga (malih i srednjih preduzeća, uslužnog sektora)
8.	Trajanje studija	4 godine; osam semestara
9.	ECTS	240
10.	Uslovi za upis na studijski program	Ostvarenih 150 ECTS bodova
11.	Način izvođenja studija	Redovna i seminarska nastava, analiza slučaja i projektni radovi.
12.	Preduslov za upis pojedinih predmeta	Nema posebnih preduslova
13.	Dokaz o podudarnosti SP	Vidjeti prilog
14.	Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa	Definisan Nastavnim planom i programom: 1/izbor jednog od dva do tri ponuđena predmeta; 2/ izbor bilo koga predmeta iz drugih studijskih programa.
15.	Obaveze studenata i dinamika studiranja	Predispitne obaveze prema nastavnim predmetima (seminarski i projektni radovi, eseji, vježbe, proučavanje literature, rad u grupi itd.), po semestralnoj dinamici.
16.	Uslovi prelaska sa drugih studijskih program istih ili srodnih studija	Upisi i prepisi na studijske programe koji su srodni sa nastavnim planovima i programima UPS vrše se sve dok se izvodi nastava iz navedenih studijskih programa Univerziteta. U četvrtu godinu studija se mogu upisati kandidatati sa minimalno ostvarenih 150 bodova,

		<p>nakon završetka procesa priznavanja položenih ispita na drugim visokoškolskim ustanovama.</p> <p>Ukoliko jedan fakultet ili viša škola /koledž/ visoka školu/akademija ili univerzitet nije izvršio bodovanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju iz razloga što isti nije tada bio primjenjivan, tada se vrši bodovanje po kriterijumima definisanim nastavnim planom i programom/studijskim programom UPS.Dakle predmetima sa navedenih ustanova koji su ili u osnovi ili u cjelini podudarni po svom programu, predmetima na UPS-e, priznaće se ispiti sa ECTS kredit-bodovima u onoj vrijednosti koja se navodi u nastavnom planu i programu/studijskom programu UPS-a na koji se student upisuje.</p> <p>Ukoliko jedan fakultet ili viša škola /koledž/ visoka školu/akademija ili univerzitet je izvršio bodovanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, za priznate ispite vrši se priznavanje ECTS kredit / bodova bodovanje po kriterijumima definisanim nastavnim planom i programom/studijskim programom ustanove sa koje se student upisuje/prepisuje i pod uslovom da se broj ECTS kredit-bodova predmeta za priznavanje jednak ili veći od kredit-bodova predmeta na UPS-u.</p> <p>Studentima koji su stekli uslov za upis ili prepis na UPS priznaće se ispiti koji po svom sadržaju odgovaraju studijskom programu/nastavnom planu i programu sa najmanje 50 % odgovarajućeg predmeta UPS-e ili brojem osvojenih ECTS kredit / bodova.</p> <p>Studentima iz prethodnog stava se može odrediti i dopunsko polaganje nastavne građe ako im se priznaju položeni ispiti a koji imaju manje ECTS kredit bodova od broja bodova koje imaju analogni predmeti na UPS-e, u postupku priznavanja ispita, odrediće se dopunsko polaganje tema ili oblasti predmeta kojim će oni moći osvojiti dopunske ECTS kredit bodove prema kriterijumima UPS-a.</p> <p>Odluku o upisu/prepisu studenata donosi Rektor ili Prorektor za nastavu Univerziteta na osnovu mišljenja Komisije za priznavanje ispita, koju imenuje Rektor. Priznavanje ispita utvrđuje se Rješenjem Prorektora UPS, na prijedlog Komisije, a na osnovu predhodno pribavljenog mišljenja predmetnog nastavnika.</p> <p>Jednom urađeno Mišljenje predmetnog nastavnika ili Komisija za priznavanje ispita za odgovarajući školsku godinu određenog predmeta, važi za sve iste predmete u narednim školskim godinama nastavnih planova i programa/studijskih programa Univerziteta.</p> <p>Priznavanje ispita i utvrđivanje diferencijalnih ispita vrši se kao ekvivalencija/priznavanje na propisanom obrascu koji verificuje priznate i diferencijalne ispite.</p> <p>Obrazac iz prethodnog stava dat je u prilogu br.1. pravilnika.</p> <p>Priznavanje ispita iz prethodnog školovanja vrši se na osnovu uvida u ovjerene i autentične dokumente kojim se dokazuje plan i program prethodnog školovanja, položeni ispiti i ostvareni uspjeh kao što su: prepis ocjena, uvjerenje o položenim predmetima sa postignutim ocjenama, original studentske knjižice, dodatak diplomi, "transkript of records" i drugi dokumenti koji imaju svojstvo javne isprave i koji su utvrđeni zakonom i podzakonskim aktima.</p> <p>Mišljenje predmetnog nastavnika ili Prijedlog komisije za priznavanje ispita, jednom dato o priznavanju ispita za jedan fakultet ili višu školu / koledž/ visoku školu/akademiju ili univerzitet, za</p>
--	--	---

		<p>konkretni smjer, studijski program i školsku godinu, koristiće se kod priznavanja ispita svih studenata koji su položili odgovarajući predmet u tim visokoškolskim ustanovama i školskim godinama.</p> <p>Na osnovu člana 26. i 27. Statuta Univerziteta za poslovne studije Banja Luka, studenti koji u toku godine prelaze sa drugih visokoškolskih ustanova ili studenti koji imaju položene ispite u predhodnom školovanju, priznaju se položeni ispit odlukom Rektora, a na osnovu prijedloga komisije za priznavanje ispita koju imenuje Rektor.</p> <p>Komisija priznaje studentu položene ispite iz onih nastavnih predmeta koji se po sadržaju prema svom nastavnom programu podudaraju bar 50% sa nastavnim programom odgovarajućeg predmeta koji se izučava na Univerzitetu za poslovne studije Banja Luka. U skladu sa principom cjeloživotnog učenja i priznavanja prava na obrazovanje, kao osnovnog ljudskog prava, Univerzitet će omogućiti produžetak školovanja i neće diskriminirati studente koji prelaza sa drugog Univerziteta ili studente koji imaju diplomu iz predhodnog školovanja ili studente koji imaju položenih ispita u predhodnom školovanju po bilo kom osnovu / diploma stečena u nekoj od Republika bivše Jugoslavije, diplome stečene u višoj školi i diplome stečene u školi koja je prestala sa radom/ u skladu sa matičnim odlukama Univerziteta i odredbama Statuta UPS-a.</p>
--	--	---

UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE

Banjaluka

NASTAVNI PLAN

STUDIJSKI PROGRAM "Menadžment i marketing i marketing malih i srednjih preduzeća"
 ČETVOROGODIŠNJI PROGRAM (osam semestara)
 ZVANJE „Diplomirani ekonomista –240 ECTS“
Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća

I GODINA - I SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	EK 101	Osnovi ekonomije	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	MT 301	Osnovi menadžmenta i preduzetništva	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	IT 201	Poslovna informatika	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	MA 401	Poslovna matematika	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10

UKUPNO I SEMESTAR 30 12 180 8 120

II SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	MA 402	Poslovna statistika	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	AC 601	Uvod u računovodstvo	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	OP 502	Poslovni strani jezik	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	OP 505	Poslovna kultura	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10

UKUPNO II SEMESTAR 30 12 180 8 120

UKUPNO PRVA GODINA 60 24 360 16 240

II GODINA - III SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	PR 801	Opšte učenje o pravu	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	AC 603	Finansijsko računovodstvo	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	EK 102	Ekonomija korporativnih preduzeća	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	MT 302	Upravljanje događajima	I	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
5	PR 802	Pravo EU	I	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10

UKUPNO III SEMESTAR 30 12 180 8 120

IV SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	AC 602	Osnove finansijskog menadžmenta	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	MT 311	Trgovinski menadžment	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	MT 309	Upravljanje kvalitetom	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	MT 303	Upravljanje ljudskim resursima	I	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
5	AC 628	Poslovne finansije	I	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10

UKUPNO IV SEMESTAR 30 12 180 8 120
UKUPNO DRUGA GODINA 60 24 360 16 240

III GODINA - V SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	EK 103	Međunarodna ekonomija	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	MT 305	Strategijski menadžment	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	MK 804	Marketing	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	MT 324	Projektni i investicioni menadžment	I	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
5	MT 310	Krizni menadžment i upravljanje konfliktima	I	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10

UKUPNO V SEMESTAR 30 12 180 8 120

VI SEMESTAR- smjer : Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	AC 625	Berze i berzansko poslovanje	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	MT 322	Proizvodni i uslužni menadžment	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	MT 323	Menadžment malih i srednjih preduzeća	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	IT 202	Menadžment informacionih sistema	O	8	4	60	2	30	15	15	20	20	70	20	10
		ZAVRŠNI RAD-esej													

UKUPNO V SEMESTAR 30 12 180 8 120

VII SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	MK 805	Međunarodni marketing	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	MT 319	Međunarodno poslovanje i internacionalni menadžment	O	8	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	MT 326	Menadžment i marketing uslužnog sektora	O	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	MK 806	Ponašanje potrošača	O	8	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10

UKUPNO VII SEMESTAR 30 8 120 8 120

VIII SEMESTAR

R b	Ši fra	Naziv predmeta	Stat us : O, IF	E C T S	Predavanja		Vježbe		Predispitne obaveze					Završni ispit	
					se dm ič no	se me stra lno	se dm ič no	se me stra lno	aktivno st u toku predav anja	pra kti čna nast ava	kolo kvi jum- i	se mi na ri	Uk up no	Pis meni isp it	Usm eni isp it
1	MT 318	Menadžment istraživanja i razvoja	O	8	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
2	AC 647	Poslovne i preduzetničke finansije	O	8	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
3	AC 650	Korporacijsko računovodstvo	I	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
4	IT 223	E-biznis i internet poslovanje	I	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
5	MT 331	Špedicija i transport	I	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
6	MK 807	Istraživanje tržišta	I	7	2	30	2	30	15	15	20	20	70	20	10
		ZAVRŠNI RAD													

UKUPNO VIII SEMESTAR 30 8 120 8 120

UKUPNO IV GODINA 60 16 240 16 240

UKUPNO ČETVOROGODIŠNJI PROGRAM

240 88 1320 64 960

ČETVOROGODIŠNJI STUDIJSKI PROGRAM	Matičnost po predmetima	Naučna oblast
1. Osnovi ekonomije	DN	5.2.13.
2. Osnove menadžmenta i preduzetništva	DN	5.2.17.
3. Poslovna informatika	PN	1.2.2.
4. Poslovna matematika	PN	1.1.1.
5. Poslovna statistika	DN	5.2.14.
6. Uvod u računovodstvo	DN	5.2.12.
7. Poslovni strani jezik	HN	6.2.2.
8. Poslovna kultura	DN	5.4.4.
9. Opšte učenje o pravu	DN	5.5.10.
10. Finansijsko računovodstvo	DN	5.2.12.
11. Ekonomija korporativnih preduzeća	DN	5.2.11.
12. Upravljanje događajima	DN	5.2.17.
13. Pravo EU	DN	5.5.6.
14. Osnove finansijskog menadžmenta	DN	5.2.10.
15. Trgovinski menadžment	DN	5.2.17.
16. Upravljanje kvalitetom	TN	5.2.17.
17. Upravljanje ljudskim resursima	DN	5.2.17.
18. Poslovne finansije	DN	5.2.10.
19. Međunarodna ekonomija	DN	5.2.7.
20. Strategijski menadžment	DN	5.2.17.
21. Marketing	DN	5.2.6.
22. Projektni i investicioni menadžment	TN	5.2.17.
23. Krizni menadžment i upravljanje konfliktima	DN	5.2.17.
Studijska grupa: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća		
24. Berze i berzansko poslovanje	DN	5.2.8.
25. Proizvodni i uslužni menadžment	DN	5.2.17.
26. Menadžment malih i srednjih preduzeća	DN	5.2.17.
27. Menadžment informacionih sistema	IT	2.2.6.
28.. Međunarodni marketing	DN	5.2.6.
29. Međunarodno poslovanje i internacionalni menadžment	DN	5.2.7.
30. Menadžment i marketing uslužnog sektora	DN	5.2.6.
31. Ponašanje potrošača	DN	5.2.6.
32. Menadžment istraživanja i razvoja	DN	5.2.6.
33. Poslovne i preduzetničke finansije	DN	5.2.10.
34. Korporacijsko računovodstvo	DN	5.2.12.
35. E-biznis i internet poslovanje	IT	2.11.5.
36. Špedicija i transport	DN	5.2.15.
37. Istraživanje tržišta	DN	5.2.6.

Pun naziv	OSNOVI EKONOMIJE				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
	obavezan	I	7,0	30	30
Šifra predmeta	EK101				
Školska godina od koje se program realizuje	2007/08				
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća				
Uslovljenost drugim predmetima:					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Cilj je usvajanje osnovnih ekonomske znanja i ekonomske kategorije. Osposobljavanje za uspješno analiziranje mikro i makro ekonomske problema za donošenje poslovnih odluka. Funkcionisanje savremene privrede kroz usvajanje tržišnih principa i parametara ekonomskega razvoja. Steći uvid u cjelinu privrednog života jedne države, od mikroekonomske strukture do makroekonomske agregata i omogućiti prepoznavanje opštih interesa, odnosno principa i zakonitosti tokova, procesa i odnosa unutar preduzeća i ekonomske sistema u cjelini, odnosno privrede na makro nivou.				
Ishod učenja i kvalifikacija prvog ciklusa :	Nakon uspješnog savladavanja studijskog programa studenti će steći osnovna znanja o ekonomskim pojavama i procesima. Studenti će biti osposobljeni za kritičku analizu određenih mikroekonomske i makroekonomske pokazatelja i dešavanja u privredi koja organizuje svoj rad u okviru preduzeća.				
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	u skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima				
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda važbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vežbe, domaće rade, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.				
Sadržaj predmeta po sedmicanama:					
1	Nastanak i razvoj ekonomije kao nauke, ekonomski zakoni;				
2	Društvena proizvodnja, njeni činioци i cijene činilaca proizvodnje;				
3	Kružno kretanje društvene reprodukcije;				
4	Srazmjerje u društvenoj reprodukciji;				
5	Učenje o novcu, inflacija i nezaposlenost;				
6	Zakon vrijednosti- opšti zakon robne proizvodnje;				
7	Vrste društva po veličini, realizaciji, djelatnostima i vlasništvu;				
8	Ekonomski položaj preduzeća i morfologija tržišta prema Samuelsonu;				
9	Kapital i rad i cijena činilaca proizvodnje ;				
10	Prihodi, rahodi, profit i akumulacija kapitala;				
11	Ponuda potražnji;				
12	Privreda i njene opšte karakteristike, ravnoteža privrede;				
13	Privredni ciklusi, uloga države i upravljanje tokovima ekonomije;				
14	Privredni razvoj;				
15	Ekonomija, mikroekonomija i makroekonomija				
	Kolokvijum				
	Seminarski rad				
	Test				
Opterećenje studenata po predmetu:					
Nedjeljno:	U semestru:				
Kreditni koeficijent	Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati				
0,233	Aktivna nastava: 4 x 15=60 sati predavanja i vježbi				
Nedjeljno opterećenje:	Kontinualna provjera znanja: 12 sati				
9,32	Završna provjera znanja: 5 sati				
	Samostalni rad: 133 sati				
Obaveze studenata:	prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski				
Literatura:	Slobodan Babić, i Dragiša Miličević. 2011. Osnovi ekonomije. Ekonomski fakultet: Brčko, Samuelson P., Nordhaus D.W. 2009. Ekonomija. Zagreb: MATE.				
	Valentina Duvnjak. Uvod u Mikroekonomiju. 2016. Banja Luka: Centar za unapređenje korporativnog upravljanja.				
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova				
Posebna napomena za predmet:	Uskladeno sa standardima EU				

Pun naziv	OSNOVE MENADŽMENTA I PREDUZETNIŠTVA												
Skraćeni naziv	Status		Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
	obavezni		I	8,0	60	30							
Šifra predmeta	MT301												
Školska godina od koje se program realizuje	2007/08												
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća													
Uslovjenost drugim predmetima: Nema													
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je ovog predmeta je da informiše studente o ulozi i značaju menadžmenta u upravljanju organizacijama, procesima, ljudima. Osim toga, cilj je povećati sposobnost razumevanja menadžmenta kao procesa, funkcije, nauke i profesije. Upoznavanje s temeljnim konceptima, teorijama i funkcijama menadžmenta kao što su: planiranje, organizovanje, rukovodjenje, menadžment ljudskih potencijala i kontrola. Predmet omogućava studentima da bolje razumeju i primene specifične menadžerske tehnike.													
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Studenti koji odslušaju nastavno gradivo i polože ispit iz predmeta Osnove menadžmenta i preduzetništva treba da budu osposobljeni da razumeju prirodu menadžmenta i osnovne funkcije, principe i metode menadžmenta; da primene koncepte i metode u analizi organizacionih problema; razumeju, istražuju i unapređuju etiku, motivaciju, humane odnose i timski rad u organizaciji; kao i suštinu upravljanja u globalnom poslovnom okruženju. Takođe, studenti treba da shvate mesto preduzetništva u privrednom sistemu i odnose na relaciju preduzetništvo – menadžment – biznis; i da budu osposobljeni za donošenje odluka i implementaciju osnovnih funkcija menadžmenta, kao i primenu stičenih znanja u različitim i višim nivoima menadžmenta.													
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima													
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit													
Sadržaj predmeta po sedmicanama:													
1	Osnovni pojmovi o menadžmentu i preduzetništvu; razvoj i škole menadžmenta;organizaciona sredina i okruženje												
2	Preduzetništvo i menadžment; preduzetničke strategije; interno preduzetništvo												
3	Organizaciona kultura; Organizovanje preduzeća												
4	Osnove planiranja i donošenje odluka												
5	Menadžment totalnog kvaliteta i uloga kvaliteta												
6	Strategijski menadžment i njegov značaj												
7	Operativni menadžment												
8	Uslužni menadžment												
9	Menadžment procesa; Informacioni sistemi i menadžment												
10	Upravljanje promenama												
11	Organizovanje kadrova i motivacija zaposlenih												
12	Liderstvo												
13	Grupe, timovi i timski rad												
14	Komuniciranje i pregovaranje; Kolokvijum												
15	Obrazovanje za menadžment i njegov značaj; Odbrana seminarskih radova												
Opterećenje studenata po predmetu:													
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sati		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata											
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, poslovni slučajevi, kolokvijum, seminarski rad, ispit													
Literatura : Radić R., Osnove menadžmenta i preduzetništva, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2008. Drucker P., Management: Tasks,Responsibilities,Practices, Routledge, 2012.													
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.													
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU													

Pun naziv	POSLOVNA INFORMATIKA											
Skraćeni naziv	Status		Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)							
	Obavezan		I	7	30	30						
Šifra predmeta:	IT201											
Školska godina od koje se program realizuje:	2007/08											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća												
Uslovjenost drugim predmetima:												
Ciljevi izučavanja predmeta:												
Upravljanje informacionim resursima, novim tehnologijama i komunikacionim mrežama jer postoje kritični faktori uspjeha u operacijama mnogih organizacija. U predmetu se pokazuje kako se informacione tehnologije racionalno koriste u području organizacija koje svoj opstanak i budućnost vide u kontekstu digitalne ekonomije. Posebno se izučava razvoj informatike; primjena informatike; matematičke i logičke osnovne funkcije; hardver; softver; internet; informacioni sistemi; elektronsko poslovanje; zdravlje i okolina; zaštita i sigurnost podataka; zakonska regulativa.												
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :												
Studenti koji odslužaju predmet i savladaju materiju iz Poslovne informatike osposobljeni su da ovlađuju teoretski i praktično informacionim tehnologijama kako se racionalno koriste u području organizacija koje svoj opstanak i budućnost vide u kontekstu digitalne ekonomije. Studenti su ovlađali razvojem informatike; primjenom informatike; matematičkim i logičkim osnovnim funkcijama; hardverom - arhitekturom računara; softverskim paketima; internetom; informacionim sistemima; elektronskim poslovanjem-fakultativno; zaštitama i sigurnostima podataka; zakonskom regulativom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Poslovne informatike primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima												
Metod nastave i savladavanje gradiva:												
Predavanja podržana računarom, seminari, vježbe, studije slučajeva												
Sadržaj predmeta po sedmicama:												
1	<i>Uvod u predmet</i>											
2	<i>Razvoj informatike</i>											
3	<i>Primjena informatike</i>											
4	<i>Matematičke i logičke osnove inforatike</i>											
5	<i>Hardver</i>											
6	<i>Softver</i>											
7	<i>Internet</i>											
9	<i>Informacioni sistemi</i>											
10	<i>Poslovna inteligencija</i>											
11	<i>Elektronsko poslovanje</i>											
12	<i>Informaciono društvo</i>											
13	<i>Zdravlje i okolina</i>											
14	<i>Zakon</i>											
15	<i>ECDL, Rezime predmeta Kolokvijum Seminarski rad Test</i>											
Opterećenje studenata po predmetu:												
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:210 Aktivna nastava: 4h15=60 Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133											
Nedjeljno opterećenje: 9,32												

Obaveze studenata:

Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijumu

Literatura:

1. Latinović, B., Informacione tehnologije, Banjaluka
2. Radivojević, M., Šušić, I., Poslovna informatika, UPS, Banja Luka, 2008.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: *Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

Posebna napomena za predmet: *Usklađeno sa standardima EU*

Pun naziv	POSLOVNA MATEMATIKA									
Skraćeni naziv	Status		Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)					
	Obavezni		I	8,0	60 30					
Šifra predmeta	MA401									
Školska godina od koje se program realizuje	2007/08									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća										
Uslovjenost drugim predmetima:										
Ciljevi izučavanja predmeta: Ospoznati slušaoce dodiplomskih studija za teorijsko – praktičnu primjenu „matematičkih modela u ekonomskoj analizi“, odnosno da samostalno mogu koristiti matematičku proceduru u formulisanju i rješavanju realnih ekonomskih problema										
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:										
Studenti će steći osnovna znanja iz oblasti matematike i poslovne matematike i biće ospozobljeni da ta znanja primene u poslovnom okruženju.										
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima										
Metod nastave i savladavanje gradiva:										
Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.										
Sadržaj predmeta po sedmicanama:										
1	Kratak pregled savremene algebre									
2	Linearna funkcija $f(x)$ i ekonomske aplikacije									
3	Kvadratne funkcije $f(x)$ i ostale algebarske polinomne funkcije $f(x)$ sa primenama									
4	Transcedentne funkcije $f(x)$ i primene									
5	Elastičnost: funkcije $f(x)$; funkcije tražnje; funkcije ponude; i drugih ekonomskih funkcija $f(x)$									
6	Elementi finansijske matematike : nizovi, redovi, prost interesni račun, i složeni interesni račun									
7	Neto sadašnja vrednost, interna stopa rentabilnosti, optimizacija investicionih i zajmovnih ulaganja									
8	Kontinuirani rast i eksponencijalna funkcija $f(x)$, i logaritamska funkcija $f(x)$ sa primenama									
9	Optimizacija funkcije $f(x)$ diferenciranjem									
10	Optimizacija funkcije od dve ili više nezavisnih promenljivih parcijalnim diferenciranjem									
11	Neodređeni i održeni integrali funkcija $f(x)$ sa ekonomskim aplikacijama									
12	Matrice: operacije sa matricama i ekonomske primene									
13	Determinante: operacije sa determinantama i ekonomske aplikacije									
14	Input-output analiza i mogućnosti primene u ekonomskoj praksi									
15	Linearno programiranje (grafički pristup) : Funkcija cilja (maksimuma i minimuma) ; nejednačine kao ograničenja ; dualni problem ; i ekonomske aplikacije.									
	Seminarski rad									
	Kolokvijum									
	Test									
Opterećenje studenata po predmetu:										
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata									
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma										
Literatura: 1. Mike Rosser, Basic Mathematics for economists, Rout ledge , 2003. 2. Geoff Renshaw, Maths for economics, Oxford university, 2005. 3. Rebecca Taylor and Simon Hawkins, Mathematics for Economics and Business, Mc Graw- Hill, 2008. 4. Živorad Petrović, Poslovna matematika, Business mathematics, Univerzitet za poslovne sudije Banjaluka, 2006.godine i 2008. godine										
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.										
Posebna napomena za predmet: Uskladeno sa standardima EU										

Pun naziv	POSLOVNA STATISTIKA					
Skraćeni naziv	Status		Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
	Obavezni		II	7,0	30	30
Šifra predmeta	MA402					
Školska godina od koje se program realizuje	2010/11 i 2011/2012					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	<i>Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>					
Uslovjenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta:	<i>Ospoznati slušaoce dodiplomskih studija za teorijsko – praktičnu primjenu „statističkih modela u ekonomskoj analizi“, odnosno da samostalno mogu koristiti statističku proceduru u formulisanju i rješavanju realnih ekonomskih problema.</i>					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	<i>U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima</i>					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	<i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija</i>					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Analiza biznis podataka: diskretna i kontinuirana slučajna promenljiva; uređivanje; grupisanje i klasiranje slučajne promenljive</i>					
2	<i>Numerička, tabelarna i grafička prezentacija statističkih podataka: distribucija frekvencija; klasni intervali; histogram; poligon; frekventne krive; kumulativne frekventne krive.; i drvo dijagrami.</i>					
3	<i>Matematičko očekivanje i srednje vrednosti; aritmetička, vagana, geometrijska, harmonijska, medijalna, i modalna srednja vrednost</i>					
4	<i>Opis biznis podataka- mere disperzije: interval varijacije; srednje apsolutno odstupanje; interval kvartilne devijacija; koeficijent kvartilne devijacije; varijansa; standardna devijacija; koeficijent varijacije; standardno odstupanje (z- statistika)</i>					
5	<i>Klasični, frekventni i aksiomske pristup verovatnoći (aksiomi Kolgomorova)</i>					
6	<i>Distribucija verovatnoće za diskretnu slučajnu promenljivu: Binomna i Puasonova raspodela.</i>					
7	<i>Distribucija verovatnoće za kontinuiranu slučajnu promenljivu: normalna raspodela (Gausova) i standarizovana normalna raspodela.</i>					
8	<i>Uzoračke distribucije i intervali poverenja za sredinu</i>					
9	<i>Drugi intervali poverenja: za razliku od dveju sredina sa normalnom raspodelom; studentova raspodela i interval poverenja; za proporciju i razliku proporcija; χ^2 kvadrat distribucija i intervali poverenja za varijansu i standardnu devijaciju</i>					
10	<i>Testiranje hipoteza za utvrđivanje sredine populacije: procedura određivanje nulte i alternativne hipoteze; greške I i II reda.</i>					
11	<i>Testiranje drugih hipoteza: za razliku dve sredine sa normalnom raspodelom populacije; populacione proporcije.</i>					
12	<i>χ^2 kvadrat test za analizu kvalitativnih podataka: test nezavisnosti dve slučajne promenljive; testiranje hipoteza u vezi sa proporcijama ...</i>					
13	<i>Analiza varijanse: jednofaktorska i dvofaktorska analiza</i>					
14	<i>Linearna regresija i korelaciona analiza</i>					
15	<i>Osnovne postavke multiple regresije sa mogućnostima primene u praksi</i>					
	<i>Seminarski rad</i>					
	<i>Kolokvijum</i>					
	<i>Test</i>					
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sati</i>					
Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata						
Obaveze studenata:	<i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma</i>					
Literatura:						
1. <i>Mc Clave T. James, Benson P. George and Sincich Terry, Statistics for business and economics, eighth edition, Prentice Hall , 2001 and 10-th edition Prentice hall, 2008.</i>						

2. Živorad Petrović, *Poslovna statistika*, Fakultet za poslovne studije, Univerziteta za poslovne studije, Banjaluka, 2006.
3. Živorad Petrović, *Ekonomска statistika*, PEP, Beograd, 2011.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		UVOD U RAČUNOVODSTVO													
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)										
Obavezni		II	8,0	60	30										
Šifra predmeta		AC601													
Školska godina od koje se program realizuje			2007/08												
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća															
Uslovjenost drugim predmetima: Uvod u računovodstvo ,kao naučna disciplina uslovljena sadržajima predmeta Mikroekonomija ,Biznis ekonomija i korporativno upravljanje, Poslovnom informatikom , Monetarnim i javnim finansijama, Kvantitativnim ekonomskim modelima biznisa sa stanovišta teorijskih ,praktičnih i aplikativnih znanja, veština u procesu implementacije studijskog programa „Poslovne i finansijske studije“, koji je uslovjen odslušanom nastavom i strukturon zajedničkim predmeta i položenim programima predispitne nastave.															
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se suočiti teorija i praksa.															
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti će biti osposobljeni da: osmisle i primene računovodstveni sistem u konkretnom preduzeću; primenjuju odgovarajuće metode računovodstvenog evidentiranja; primenjuju savremene metode utvrđivanja finansijskog rezultata i bilansiranja.															
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima															
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejsk apitanja,vid. prez.															
Sadržaj predmeta po sedmlicama:															
1	Zakonska regulativa i regulativa računovodstvene profesije, Poslovni ciljevi i poslovne aktivnosti														
2	Finansijsko i upravljačko računovodstvo, Funkcija računovodstva i način obrade informacija														
3	Korisnici računovodstvenih informacija														
4	Elementi računovodstvenog mjerjenja - vrijednovanje														
5	Vrijednovanje i koncept zasebnog poslovnog subjekta, Osnivanje korporacije i karakteristike														
6	Inokosni vlasnik i partnerstvo kao oblici preduzeća, Finansijski položaj i računovodstvena jednačina														
7	Struktura akcijskog kapitala i tipične poslovne transakcije														
8	Komunikacija putem finansijskih izvještaja														
9	Etika u računovodstvenoj profesiji, Sadržaj bilansa stanja prema novoj računovodstvenoj regulativi, Tok transformacije kapitala i sredstava u poslovnom procesu														
10	Pojam i struktura izvora sredstava, Namjena upotrebe i klasifikacija osnovnih i obrtnih sredstava														
11	Bilans stanja, namjena, sadržaj i forma, Grupisanje bilansnih pozicija prema fukcionalnom principu i principu likvidnosti, Poslovni događaj, knjigovodstveni događaj i uticaj na bilanse stanja i uspjeha														
12	Račun (konto), namjena, sadržaj i osnovni principi knjiženja na računima, Klasiranje računa prema kriteriju bilansne pripadnosti, Aktivno-pasivni računi														
13	Analitički računi- namjena i probni izkazi, Korektivni računi, vanbilansni računi, Oblik računa po pagini, po foliu i stepenasti oblik računa, Knjigovodstveni dokumenti –vrste i kontrola														
14	Sistemi obračuna troškova u zalihamu gotovih proizvoda, Vršenje zaliha gotovih proizvoda po planskim cijenama														
15	Probni bilans, zaključni list i zaključak knjiga, Planski i ostvareni bilans stanja, bilans uspjeha i novčanog toka Kolokvijum Seminarski rad Test														
Opterećenje studenata po predmetu:															
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata													
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka,															
Literatura: Dr Stevan Beslać, Osnove računovodstva, UPS 2006;															
Dr Stevan Beslać, Osnove računovodstva , Banja Luka, 2007. ;															
Meigs&Meigs, Računovodstvo-temelj poslovnog odlučivanja, MATE, Zegreb, 1999.															
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.															
Posebna napomena za predmet: Uskladeno sa standardima EU															

Pun naziv		POSLOVNI STRANI JEZIK											
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)								
		Obavezni	II	7,0	30	30							
Šifra predmeta		OP502											
Školska godina od koje se program realizuje		2007/08											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća													
Uslovjenost drugim predmetima: Poznavanje osnova engleskog jezika													
Ciljevi izučavanja predmeta:													
<i>Postizanje nivoa A2+ Zajedničkog okvira za jezike Savjeta Evrope (CEF) i osposobljavanje studenata za samostalno učenje.</i>													
Ishod učenja i kvalifikacija prvog ciklusa: Na nivou A2+ studenti će moći da komuniciraju u situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija. Moći će da koriste i razumiju rečenice i izraze koji se često koriste u poslovnom kontekstu (npr. davanje i primanje informacija o ličnim podacima, obavještenjima, zaposlenju; predstavljanje rada firme, komuniciranje na poslovnim putovanjima, izražavanje mišljenja na ekonomski teme na elementarnom nivou engleskog jezika, itd), kao i da napišu jednostavan tekst (imejl, formalno i neformalno pismo) u vezi sa poslovnim pitanjima ili onim od ličnog interesa.													
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima													
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganja, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, pismene vježbe.													
Sadržaj predmeta po sedmicanama:													
1	Basic everyday English (greetings, introductions, simple application forms, etc), Demonstratives. Present Simple Tense (be).												
2	What do you do? Nationalities, languages and Countries. Present Simple Tense.												
3	Recruitment and Selection. Countable and Uncountable Nouns. Plural of Nouns.												
4	Job Hunter puts CV on billboard. Expressing quantity (much, many, some, any)												
5	At the Hotel. Past Simple Tense. Comparison of Adjectives.												
6	At the Restaurant. Articles. Prepositions of Time and Place.												
7	At the Airport. Kolokvijum I.												
8	Economics: the Study of Scarcity and Choice. Present Continuous. Suggestions (Shall we, Let's, Why don't we)												
9	HSBC bank helped the rich hide money. Expressing Future (Future Simple, Going to, Present Simple and Continuous).												
10	Unemployed young people very stressed. First Conditional, Business Phrasal Verbs.												
11	Black Friday brings out bargain hunters. Present Perfect, Modals (Might/may).												
12	Price war over taxi apps. Past Continuous. Adverbs.												
13	Almost no poor countries by 2035. Gerund and Infinitive. Should.												
14	Revision												
15	Kolokvijum II												
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova													
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata											
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih/esejskih zadataka, polaganje kolokvijuma													
Literatura: Mićić, M. (2015): Vežbanka iz predmeta Engleski jezik I: Fakultet za poslovne i finansijske studije. Banja Luka: Univerzitet za poslovne i finansijske studije													

Mascull, B. (2002): *Business Vocabulary in Use*. Cambridge: Cambridge University Press
Popović, Lj., Mirić Vera (2001): *Gramatika engleskog jezika sa vežbanjima*. Beograd: Zavet
<http://dictionary.cambridge.org/> - Besplatni onlajn rečnik
<http://newsinlevels.com/> - Aktuelne vijesti za studente engleskog.
<http://breakingnewsenglish.com/> - Aktuelne poslovne vijesti za studente engleskog.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod. (Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: *Usklađeno sa standardima EU*

Pun naziv	POSLOVNA KULUTRA									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fondčasova (P+A+L)						
	Obavezni	II	8,0	60	30					
Šifra predmeta	OP505									
Školska godina od koje se program realizuje	2007/08									
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća									
Uslovljenost drugim predmetima: nema										
Ciljevi i ishodi izučavanja predmeta:	Cilj izučavanja predmeta je ovladavanje pojmovima, manirima i drugim obrascima poslovnog ponašanja. Razlikovanje i odvajanje kulture od ostalih oblika društvene nadgradnje i društvene svijesti i razlikovanje poslovne kulture od ostalih oblika kulture. Ovladavanje modelima i situacijama poslovnog ponašanja koje su važan elemenat uspješnog poslovanja.									
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Kroz radionice i vježbe studenti će igranjem uloga, scenarija, grupnim vježbama i simuliranjem raznih poslovnih situacija biti u mogućnosti da uče poslovno ponašanje, a odlaskom u preduzeća da grade kritički stav prema ponašanju u raznim poslovnim situacijama.									
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima									
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacije.									
Sadržaj predmeta po sedmicanama:										
1	Pojam, značenje izraza i nastanak kulture, civilizacije na kraju XX vijeka, globalizacija i poslovna kultura									
2	Tejlorov sistem, japanska perspektiva, pojam, način prenošenja poruka, vještina komuniciranja									
3	Struktura poslovne komunikacije, opažanje, preuzimanje odgovornosti									
4	Potreba, izražavanje zahtijeva, unutrašnji konflikti, interpersonalni konflikti, konflikti na relaciji menadžer – radnik i konflikti sa strancima									
5	Pojam, prednosti, nedostaci, tipovi konflikata u grupi, stilovi razrješavanja konflikata u malim grupama									
6	Vođenje pregovora, pozdravljanje i upoznavanje, tumačenje neverbalnih gestova									
7	Pismeni kontakti, zapisnik ili pisani protokol									
8	Konferencija za štampu i saopštenje, tačnost i poslovna kultura									
9	Način odjevanja poslovnih ljudi, gostoprимstvo, poslovanje u stranim zemljama									
10	Razne forme diplomacije, diplomatski pregovori									
11	Kancelarije, model poslovnog sastanka, pojam, ponašanje – maniri									
12	Oslovljavanje – obraćanje, tituliranje, pozdravljanje, protokol, poslovni moral									
13	Odijevanje, organizacija svečanosti, ponašanje za stolom, pokloni, poslovna putovanja									
14	Telefoniranje, poslovna korespondencija, itd., pojam, važnost, društveni ambijent, scenario, strategija nastupa									
15	Pisanje, vizuelna sredstva, diskusije, okrugli sto, itd., interni i eksterni protokol informacija Kolokvijum Seminarski rad Test									
Opterećenje studenata po predmetu:										
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata									
Nedjeljno opterećenje: 10.667 sata										
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,										
Literatura: Duško Vejnović, Vesna Vejnović, Poslovna kultura, Banja Luka 2008.- Osnovna literatura Nenad Suzić, Poslovna kultura, Glas Srpske, Banja Luka 2007. - Dodatna literatura										
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminar - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.										
Posebna napomena za predmet: Uskladeno sa standardima EU										

Pun naziv	OPŠTE UČENJE O PRAVU											
Skraćeni naziv	Status		Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)							
	Obavezni		III	7,0	30	30						
Šifra predmeta	PR801											
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća												
Uslovljeno drugim predmetima:												
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Opšte učenje o pravu. Izučavanje pravnog poretku, pojam normativnog poretku i opšte vrste društvenih normi , vrste i elementi pravnih normi, pojam, elementi i vrste pravnih akata, pojam i elementi pravnih odnosa i sl.												
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Ovladavanje osnovnim institutima prava koje omogućavaju široke mogućnosti proučavanja i primjene prava u mnogim oblastima društvenog života												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima												
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.												
Sadržaj predmeta po sedmicama:												
1	Elementi pravnog poretku; Uslovne i bezuslovne pravne norme											
2	Opšte i pojedinačne pravne norme; Prethodni pojam strukture pravne norme											
3	Pretpostavka dispozicije (hipoteza), Dispozicija pravne norme; Dispozicije sa nedovoljno određenim pravnim pojmovima											
4	Alternativne dispozicije; Dispozicije sa diskrecionom vlašću; Dispozitivne dispozicije											
5	Pretpostavka sankcije (prekršaj, delikt); Sankcije (Pojam i vrste)											
6	Materijalni izvori prava; Idejni izvori prava; Formalni izvori prava											
7	Hijerarhija pravnih akata; Ustav, Zakon; Podzakonski akti; Uredbe; Opšti akti društvenih organizacija											
8	Ugovor kao izvor prava; Običaj; Sudski precedent; Pojam pojedinačnog pravnog akta; Vrste pojedinačnih pravnih akata											
9	Pravno ovlaštenje; Vrste pravnih ovlašćenja; Subjektivna prava											
10	Nadležnost; Pravna obaveza; Pravo na tužbu; Zloupotreba pravnog ovlaštenja											
11	Fizička lica; Poslovna sposobnost fizičkog lica; Pravna lica; Elementi pravnih lica											
12	Vrste pravnih lica; Pravna i poslovna sposobnost pravnih lica											
13	Utvrđivanje činjeničnog (faktičkog) stanja; Važenje pravnih normi											
14	Retroaktivno važenje pravne norme (Povratna snaga pravnih normi)											
15	Vrste efikasnosti; Pozitivno pravo, Kolokvijum, Seminarski rad, Test											
Opterećenje studenata po predmetu:												
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata										
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma												
Literatura: Teorija države i prava, Jež Zdravko, 2006; Osnove prava, Snežana Savić, 2006; Opšte učenje o pravu, Milorad Živanović; Banja Luka, 2006.												
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.												
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU												

Pun naziv		FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVO									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)							
	Obavezni	III	8,0	60	30						
Šifra predmeta	AC603										
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09										
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća											
Uslovjenost drugim predmetima: Uvod u računovodstvo											
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti finansijskog računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove o računovodstvu.											
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Student će biti sposobljen da vodi poslovne knjige, sastavlja finansijske izveštaje, organizuje računovodstvo preduzeća i pripremi računovodstvene informacije o finansijskom položaju, uspešnosti i promenama finansijskog položaja za potrebe širokog kruga korisnika.											
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima											
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.											
Sadržaj predmeta po sedmlicama:											
1	Osnovne postavke finansijskog računovodstva										
2	Računovodstveno obuhvatanje pasive i aktive, izvori kapitala u preduzeću, ulaganje novčanih sredstava										
3	Sredstva u preduzeću, elementi bilansa uspjeha u finansijskom računovodstvu										
4	Rashodi, prihodi, knjigovodstvo u trgovini, specifičnost knjigovodstva u trgovini										
5	Specijalni poslovi, utvrđivanje finansijskog rezultata										
6	Metoda ukupnih troškova										
7	Međunarodno regulisanje finansijskog računovodstva										
8	Računovodstveni standardi										
9	Analiza u finansijskom računovodstvu										
10	Klasifikacija osnovnih instrumenata i postupaka analize finansijskih izvještaja										
11	Osnovne grupe finansijskih pokazatelja										
12	Značaj analize finansijskih pokazatelja										
13	Značaj analize finansijskih izvještaja										
14	Primjeri analize finansijskih izvještaja										
15	Pravila finansiranja u preduzeću Kolokvijum Seminarski rad Test										
Opterećenje studenata po predmetu:											
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10.667 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata									
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,											
Literatura: "Finansijsko računovodstvo", prof. dr Slavko Vukša, 2006., UPS, Banja Luka; Vukša S., Babić Z., Milojević I., Računovodstvo, UPS, Banja Luka, 2010. Jerry J. Weygandt, Donald E. Kieso, Paul D. Kimmel, Dick D. Wasson MBA, CPA, Accompany Accounting Principles ed 9th Edition, John Wiley & Sons, 2008.											
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.											
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU											

Pun naziv		EKONOMIJA KORPORATIVNIH PREDUZEĆA									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)							
	Obavezan	III	7	30	30						
Šifra predmeta	EK102										
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09										
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća											
Uslovjenost drugim predmetima: Osnovi ekonomije; Osnove menadžmenta i preduzetništva											
Ciljevi izučavanja predmeta: Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovama ekonomike preduzeća. Uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vodenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim univerzitetskim programima.											
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Izučavanjem navedenog predmeta studentima je omogućeno sticanje osnovnih ekonomskih znanja, koja omogućavaju razumevanje poslovnog procesa u korporativnim preduzećima; samostalnost u upravljanju poslovnim aktivnostima i sposobnost za timski rad u preduzeću koje posluje u dinamičnom poslovnom okruženju. Sticanjem znanja, studenti mogu prenosići informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u korporativnom preduzeću kao pravno- privrednom subjektu. Studentima je omogućeno razumijevanje metoda, standarda i principa korporativnog upravljanja i njihova primjena u upravljanju preduzećem.											
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima											
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.											
Sadržaj predmeta po sedmlicama:											
1	Privredno društvo kao subjekt tržišnog privređivanja										
2	Korporacija kao organizacioni oblik, multinacionalna i transnacionalna										
3	Odnos vlasništva i upravljanja, korporativno upravljanje										
4	Principi korporativnog upravljanja										
5	Sredstva i upravljanje sredstvima preduzeća										
6	Upravljanje troškovima										
7	Upravljanje rezultatima poslovanja										
8	Raspodela dobiti u privrednom društvu										
9	Izučava se efikasnost poslovanja privrednog društva										
10	Osnove operativnog i strategijskog menadžmenta										
11	Rast i razvoj										
12	Poslovanje i upravljanje na licu mesta u privrednim društvima i drugim privrednim subjektima										
13	Upoznavanje studenata sa konkretnim primerima iz prakse u organizovanju										
14	Osnovne funkcije u reprodukciji										
15	Uloga i značaj multinacionalnih kompanija u svjetskoj privredi Kolokvijum Seminarski rad Test										
Opterećenje studenata po predmetu:											
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4x15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata									
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,											
Literatura: Kljajić M., Poslovna ekonomija, Beograd, 2007. Nikolić M., Ekonomika preduzeća, Ekonomski fakultet u Beogradu, Beograd, 2005.											

Tipurić D., Korporativno upravljanje, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2008.

Radovanović D., Baraković B., Grahovac D., Biznis ekonomija i korporativno upravljanje, UPS, Banja Luka, (u štampi)

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv		UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)							
UD	Izborni	III	8,0	60	30						
Šifra predmeta	MT302										
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09										
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća											
Uslovjenost drugim predmetima:											
<i>Odslušana nastava iz strukture zajedničkih predmeta i položene predispitne obaveze, kao i vezana tematika sa predmetom Osnove menadžmenta i preduzetništva.</i>											
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa konceptom upravljanje događajem. Predmet je zamišljen tako da studentima približi osnovna pitanja u oblasti upravljanja događajem, kao i da ukaže na segmente posla menadžera čija je jedna od najvažnijih funkcija rukovodjenje događajem. Krajnji cilj predmeta je upotreba stecenih znanja pri upravljanju događajem u okviru budućeg zanimanja. Izboru sadržaja (tema) i način realizacije nastave vođeni su prvenstveno određenjem krajnjeg cilja predmeta.											
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta, studenti će naučiti da prepoznaju važnost planiranih i neplaniranih događaja. Pored toga, studenti će razumjeti koja je uloga i uticaj događaja u uslužnom sektoru. Znaće da dizajniraju događaj kroz usluge i vođenje ljudi, da iskoriste marketinške informacije, politike, javne politike i procedure, prodaju i prepoznaju robe unutar događaja, potencijal menadžmenta prihoda za mjesto događaja da bi postigli što bolje rezultate poslovanja i što povoljniju radnu atmosferu.											
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima											
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.											
Sadržaj predmeta po sedmicama:											
1	<i>Uloga i uticaj događaja</i>										
2	<i>Planiranje i organizovanje događaja</i>										
3	<i>Marketing događaja</i>										
4	<i>Upravljanje sportskim događajima</i>										
5	<i>Trgovačke priredbe</i>										
6	<i>Menadžment promjena</i>										
7	<i>Upravljanje događajima globalne ekonomije</i>										
8	<i>Poslovni i finansijski događaji globalnog biznisa</i>										
9	<i>Predviđanje događaja u okruženju</i>										
10	<i>Prognoza događaja u okruženju</i>										
11	<i>Kvalitet usluge i vođenje ljudi u događaju</i>										
12	<i>Značaj informacionih tehnologija unutar događaja</i>										
13	<i>Principi i aplikacije sistema prodaje karata i menadžment rezervacija</i>										
14	<i>Strateški pristup upotrebe sponzorstva u industriji događaja</i>										
15	<i>Ekonomija i procjena događaja</i>										
	<i>Kolokvijum-i</i>										
	<i>Seminarski rad + esej</i>										
	<i>Test</i>										
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2											
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10.667 sata		U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 163 sata</i>									
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka,											

prisutvo kolokvijuma,

Literatura: Siniša Zarić (2014) EVENT PLANNING – Principles and Practices Planiranje događaja – Principi i praksa, Beograd

Zrnić, M. (2006) Upravljanje događajima, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka,

Zrnić, M. (2009), Menadžment događaja, Javna ustanova Sportski centar „Borik“, Banja Luka.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv	PRAVO EU											
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
	Izborni	III	8,0	60	30							
Šifra predmeta	PR802											
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća												
Uslovjenost drugim predmetima: Usvojena elementarna znanja iz predmeta Opšte učenje o pravu.												
Ciljevi izučavanja predmeta: Glavni cilj izučavanja predmeta je da se studenti upoznaju sa porijeklom, stvaranjem i razvojem Evropske Unije; institucionalnom strukturu i ustavotvornim razvojem. Drugi cilj je da se analiziraju izvori prava EU i pojasnji veza između nacionalnih pravnih poredaka i prava EU. Daje se osvrt na prirodu i primjenu principa primata pravnih tekovina EU i principa "effet utile" (princip korisnog učinka), te prihvatanja prava EU u pravnim porecima članica												
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : da studenti ovlađuju materijom vezano za nastanak Evropske Unije, pravo Evropske Unije i primenu pravnih normi EU.												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima												
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.												
Sadržaj predmeta po sedmlicama:												
1	Upoznavanje sa nastavnim planom i programom i dogovor oko izrade seminar skog rada i načina polaganja ispita											
2	Istorijska obilježja pojma integracije											
3	Nastanak i razvoj EU											
4	"Šumanova" deklaracija, osnivački ugovori i izmjene osnivačkog ugovora											
5	Razdoblja napretka i kriza i "valovi proširenja"											
6	Institucije EU (Savjet EU; Evropski parlament; Evropska komisija; Evropski sud i ostali)											
7	Izvori prava EU (primarni; sekundarni)											
8	Pravo EU i Evropsko pravo											
9	Primjena prava EU u državama članicama											
10	Neposredna primjenljivost i neposredno dejstvo pravnih tekovina EU											
11	Postupak prijema novih zemalja EU; Šengenski sporazum											
12	Ustav EU i Lisabonski ugovori											
13	Pravne karakteristike unutrašnjeg tržišta EU; EU i politika konkurenčije											
14	Finansiranje EU											
15	Privredno pravo EU; evropsko radno i socijalno pravo; saradnja država članica u građanskim i krivičnim predmetima Kolokvijum Seminarski rad Test											
Opterećenje studenata po predmetu:												
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6x15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata											
Nedjeljno opterećenje: 10.667 sata												
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,												
Literatura: Slavoljub Vukićević, Pravo Evropske Unije, UPS, Banja Luka 2007. „Pravo EU“, Brana Komljenović, Žarko Ristić, Milorad Živanović, Milutin Srdić; Beograd, 2009. „Uvod u Evropsko pravo“, Brana Komljenović, Beograd, 2009												
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.												
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU												

Pun naziv	OSNOVE FINANSIJSKOG MENADŽMENTA									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)						
	obavezan	IV	7,0	30	30					
Šifra predmeta	AC602									
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća										
Uslovjenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva										
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Osnove finansijskog menadžmenta, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije na način koji odgovara promenama. Upoznavanje studenta sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti finansijskog menadžmenta; uspješno planiranje i kontrola finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu.										
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Osnove finansijskog menadžmenta studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu.										
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima										
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit i test metoda.										
Sadržaj predmeta po sedmicama:										
1	Uvod u finansijski menadžment i uloga finansijskog menadžera									
2	Funkcije finansijskog menadžmenta i finansijsko poslovanje									
3	Finansijske transakcije i finansijska politika									
4	Finansijska situacija firme									
5	Ocjena boniteta firme									
6	Finansijska tržišta									
7	Finansiranje preduzeća									
8	Analiza strukture finansijskog rezultata, rizik, finansijska moć i rentabilnost									
9	Analiza i efikasnost strukture aktive, struktura i efikasnost operativne, stalne i obrtne imovine									
10	Analiza strukture pasive, finansijska stabilnost, likvidnost, zaduženost i solventnost									
11	Planski bilans stanja i uspjeha									
12	Poslovni, finansijski i ukupni leveridž									
13	Plan novčanih tokova									
14	Finansijsko upravljanje									
15	Finansijsko restrukturiranje									
	Seminarski rad									
	Kolokvijum									
	Test									
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova										
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata									
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma										

Literatura : 1. Prof. dr Ž.Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment“ Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.

2. James C. Van Horne, Cecil R. Dicphand, J. Robert Hanrahan: „ Finansijski menadžment”, Data status, Beograd 2007.

3. Prof. dr Ž.Ristić, dr S.Vukša, Upravljanje poslovnim finansijama, Liber, Beograd 2008;

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv		TRGOVINSKI MENADŽMENT									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)							
	Obavezni	IV	8,0	60	30						
Šifra predmeta	MT311										
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09										
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, <i>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>											
Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta											
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima iz trgovinskog menadžmenta. Težnja je da se studentima ukaže na sve veći značaj trgovine u sistemu tržišta kao i na sve veću potrebu implementacije principa trgovinskog menadžmenta u trgovinska preduzeća.</p> <p>Cilj nastave na predmetu Trgovinski menadžment je, dakle, sticanje znanja i vještina, kao i usvajanje metoda rada (alata) koji su potrebni menadžerima globalnih, regionalnih i lokalnih preduzeća u oblasti nabavke, prodaje, trgovine (maloprodaje i velikoprodaje) i logistike. Predmet sadrži više oblasti primjenjenog menadžmenta: strategijsko planiranje u robnom posredovanju, finansijsko planiranje i kontrolu, organizovanje i upravljanje ljudskim resursima, primjenu marketing koncepta u trgovini, implementaciju i razvoj sistema trgovine, trgovinu budućnosti, značaj trgovine u međunarodnoj ekonomiji i sl.</p> <p>Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladanog gradiva iz predmeta, očekuje se razumijevanje principa trgovinskog menadžmenta, kao i sticanje znanja i vještina koje su neophodne za implementaciju tih principa u sama trgovinska preduzeće, bilo da se radi o lokalnim ili globalnim preduzećima. Studenti će kroz ovaj predmet biti osposobljeni da uspješno vode trgovinska preduzeća ali i da razumiju da je trgovinski menadžment disciplina koja se stalno razvija, a da su trgovinska preduzeća izuzetno važni učesnici kako domaćeg tako i međunarodnog tržišta, a veoma često i nosipoci pregovaračke moći.</p>											
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima</i>											
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji;											
Sadržaj predmeta po sedmlicama:											
1	Uvod u predmet i ciljevi predmeta; Pojam i značaj trgovine i teorijske osnove trgovinskog menadžmenta										
2	Nastanak, razvoj i sadržaj trgovinskog menadžmenta; Upravljanje trgovinskim preduzećem i pojам savremenog trgovinskog preduzeća										
3	Promjene u okruženju i potreba za razvojem integralnog trgovinskog menadžmenta – Globalni pristup										
4	Menadžment u integracionim procesima u trgovini i strategijski menadžment u savremenoj trgovini										
5	Menadžment trgovini na veliko i trgovini na malo; Menadžment trgovine robama i trgovine uslugama										
6	Politika robnog assortimana										
7	Politika trgovачke marke										
8	Politika nabavke; Zalihe kao posebno područje upravljanja nabavkom										
9	Politika cijena										
10	Politika lokacije, logistike i kanala marketinga										
11	Politika komuniciranja i prodaje finalnim potrošačima										
12	Istraživanje tržišta za potrebe trgovine										
13	Elektronska trgovina										
14	Etička pitanja trgovinskog menadžmenta; Pravna ograničenja u trgovini										
15	Upravljanje ljudskim resursima u trgovini Kolokvijum Seminarski radovi Završno predavanje										
Opterećenje studenata po predmetu:											
Nedjeljno: <i>Kreditni koeficijent</i> 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sata</i>									

Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad na temu koju zadaje predmetni nastavnik, a koje imaju za cilj da prošire znanja iz oblasti trgovinskog menadžmenta i uglavnom su vezane za primjenu principa trgovinskog menadžmenta u praksi. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.

Literatura:

Stipe Lovreta, *Trgovinski menadžment*, Ekonomski fakultet Beograd, 2011.

Stipe Lovreta i Goran Petković, *Trgovinski marketing*, Ekonomski fakultet Beograd, 2010.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: *Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

Posebna napomena za predmet: *Uskladeno sa standardima EU*

Pun naziv	UPRAVLJANJE KVALITETOM									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)						
	Obavezan	IV	8,0	60	30					
Šifra predmeta	MT MT 309									
Školska godina od koje se program realizuje	2008/2009									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing										
Uslovjenost drugim predmetima: nema uslovljenosti										
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti ekonomije nastavnog predmeta upravljanje kvalitetom. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije kvaliteta na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove kvaliteta kao što su istorijat kvaliteta, postupak planiranja i ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom, i sl.</p> <p>Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Upravljanja kvalitetom sposobljeni su da ovladaju načelnim i trajnim osnovama kvaliteta kao što su istorijat kvaliteta, postupak planiranja i ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom, zahtjevi za dokumentacijom, principi upravljanja kvalitetom, zapisi o kvalitetu, poslovnik o kvalitetu, opšti zahtjevi standarda, analiza troškova kvaliteta, statističke metode upravljanja kvalitetom, uvodom u statističke metode, kontrolne karte, osnovne matematičko - statističke relacije, kontrolne karte za numeričke karakteristike kvaliteta, kontrolne karte za individualno praćenje kvaliteta, kontrolne karte za atributivne karakteristike kvaliteta, poslovna izvrsnost, model izvrsnosti EFQM, Balance Scorecard (BSC) metoda, teorijski model izgradnje BSC. Osnovne postavke kvaliteta i marketinga. Vrste audita i metode tehnike sprovodenja audita. Upoznavanje standarda ISO 10011 i sl. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Upravljanja kvalitetom primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke, da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.</p>										
Ime i prezime nastavnika i saradnika: u skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima										
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.										
Sadržaj predmeta po sedmicama:										
1	Uvod, istorijat razvoja kvaliteta.									
2	Osnovni postulati Demingovog učenja. Juranova filozofija kvaliteta. Filozofija TQC po Armandu Feigenbaumu.									
3	Značaj sistema menadžmenta kvaliteta.									
4	Proces razvoja sistema menadžmenta kvalitetom.									
5	Kvalitet, Pristup kvalitetu i integralno upravljanje kvalitetom.									
6	Model integralnog sistema u procesu upravljanjem kvalitetom. Timsko rješavanje problema kvaliteta. Sistem menadžmenta kvalitetom.									
7	Osnovne postavke sistema menadžmenta kvalitetom. Ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom. Zahtjevi za dokumentovanjem.									
8	Metodologija projektovanja i implementacije sistema menadžmenta kvalitetom.									
9	Principi upravljanja kvalitetom. Zapisi o kvalitetu. Poslovnik o kvalitetu. Opšti zahtjevi standarda. Analiza troškova kvaliteta.									
10	Statističke metode upravljanja kvalitetom. Uvod u statističke metode. Kontrolne karte. Osnovne matematičko - statističke relacije. Kontrolne karte za numeričke karakteristike kvaliteta. Primjer.									
11	Kontrolne karte za individualno praćenje kvaliteta. Primjer. Kontrolne karte za atributivne karakteristike kvaliteta. Primjer.									
12	Poslovna izvrsnost. Model izvrsnosti EFQM. Balance Scorecard (BSC) metoda. Teorijski model izgradnje BSC.									
13	Osnovne postavke kvaliteta i marketinga.									
14	Program za školovanje internog auditra, Upoznavanje standarda ISO 10011									

15	Vrste audit-a i metode tehnike sprovodenja audit-a Seminarski rad Kolokvijum I Test
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x15= 90 sati (predavanja+vježbe) Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,	
Literatura: 1. Panić,P., Upravljanje kvalitetom, UPS , Banjaluka 2006. 2. Šušić, I., Radić, R.,Upravljanje kvalitetom, UPS, Banja Luka, 2009. 3. Sorak, M., Menadžment poslovnih funkcija prema ISO 9000:2000, Univerzitet u Banja Luci, 2007. 4. Bobrek, M., Upravljanje kvalitetom,Mašinski fakultet u Banja Luci, 2007. Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.	
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU	

Pun naziv		UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA																		
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)																
ULJR	Izborni	IV	8,0	60	30															
Šifra predmeta	MT303			2008/09																
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća																				
Uslovjenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva																				
Ciljevi izučavanja predmeta: U savremenim uslovima upravljanje ljudskim resursima se izdvojio u samostalnu profesiju, pa je izučavanje ove discipline postalo izuzetno značajno ne samo za rukovodioce ekonomiske, već i ostalih struka. Zato je upoznavanje sa predmetom, ciljevima i funkcijama izuzetno važno.																				
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima																				
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.																				
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta, studenti će naučiti kako da postupaju sa ljudima u organizaciji, kako da ih uvedu u proces rada, da ih motivišu, obrazuju i obučavaju, štite, nagrađuju da bi postigli što bolje rezultate rada i što povoljniju radnu atmosferu.																				
Sadržaj predmeta po sedmicanama:																				
1	Uvod u menadžment ljudskih resursa																			
2	Strategija planiranja ljudskih resursa																			
3	Regrutovanje i selekcija kadrova																			
4	Odnosi u zapošljavanju																			
5	Obuka i proces učenja																			
6	Obuka i programi razvoja zaposlenih																			
7	Ocjena izvršenja rada i upravljanje izvršenjem																			
8	Plate i platni sistemi																			
9	Zaštita na radu, partnerstvo i angažovanje zaposlenih																			
10	Disciplina i žalbe																			
11	Otpuštanje i višak radnika																			
12	Međunarodni menadžment ljudskih resursa																			
13	Savjetovanje i zaštita radnika																			
14	Izlazni intervjui																			
15	Pogled u budućnost																			
	Kolokvijum-i Seminarski rad + esej Test																			
Opterećenje studenata po predmetu:																				
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata																			
Nedjeljno opterećenje: 10.667 sata																				
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,																				
Literatura: R.A. Noe, J.R. Hollenbeck, B. Gerhart, P.M. Wright .MENADŽMENT LJUDSKIH POTENCIJALA, Mate Zagreb, 2006. godina Zrnić, M. (2009), Menadžment ljudskih resursa, Univerzitet za poslovne studije, Grafid Banja Luka Klincov R. et al. (2006), Menadžment ljudskih resursa, Univerzitet za poslovne studije. Suša B. (2008),Menadžment ljudskih resursa,Novi Sad.																				
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.																				
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU																				

Pun naziv		POSLOVNE FINANSIJE										
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
	Izborni	IV	8,0	60	30							
Šifra predmeta	AC628											
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09											
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća											
Uslovjenost drugim predmetima:	Usvojena elementarna znanja iz predmeta Osnove finansijskog menadžmenta.											
Ciljevi izučavanja predmeta:	Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Poslovne finansije u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije na način koji odgovara promjenama. Upoznavanje studenta sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama iz oblasti poslovnih finansija; uspješna finansijska analiza, finansijsko planiranje, upravljanje i kontrola finansijskih tokova u preduzeću kao privredno-pravnom entitetu, kao i na globalnom finansijskom tržištu.											
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Poslovne finansije studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu.											
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima Doc.dr Mladenka Balaban											
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarски rad, konsultacije, ispit i test metoda.											
Sadržaj predmeta po sedmlicama:												
1	Uopšteno o poslovnim finansijama i njihova uloga											
2	Funkcije poslovnih finansija i finansijsko poslovanje											
3	Finansijske transakcije i Finansijska politika											
4	Finansijska situacija firme											
5	Ocjena boniteta firme											
6	Finansijska tržišta											
7	Finansiranje preduzeća											
8	Analiza prinosnog položaja preduzeća											
9	Analiza imovinskog položaja preduzeća											
10	Analiza finansijskog položaja preduzeća											
11	Planski bilans stanja i uspjeha											
12	Poslovni finansijski i ukupni leveridž											
13	Plan novčanih tokova											
14	Finansijsko upravljanje											
15	Finansijsko restrukturiranje											
	Kolokvijum											
	Seminarski rad											
	Test											
Opterećenje studenata po predmetu:4+2 nedjeljni fond časova												
<i>Nedjeljno:</i> Kreditni koeficijent 0,267	<i>Nedjeljno opterećenje:</i> 10,667sata	<i>U semestru:</i> <i>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 163 sata</i>										
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma												
Literatura: 1. Prof. dr Ž.Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment“ Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.												

2. James C. Van Horne, John M. Wachowicz, JR.: „*Osnovi finansijskog menadžmenta*”, Data status, Beograd, 2007.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Uskladeno sa standardima EU

Pun naziv		MEĐUNARODNA EKONOMIJA															
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)													
	Obavezан	V	7,0	30	30												
Šifra predmeta	EK 103																
Školska godina od koje se program realizuje		2009/10															
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća																	
Uslovjenost drugim predmetima: Ekonomija korporativnih preduzeća																	
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Međunarodna ekonomija. Izučavanje teorije međunarodne ekonomije na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se načelne i trajne osnove o međunarodnoj ekonomiji.																	
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :																	
Studenti su, stečenim znanjem, sposobljeni da razumiju problematiku međunarodne razmjene, naročito uticaj vanjske trgovine na nacionalni dohodak, bilans plaćanja, zaduživanje i privredni razvoj zemalja u globalnom okruženju.																	
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima																	
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.																	
Sadržaj predmeta po sedmlicama:																	
1	Osnove međunarodne razmjene																
2	Teorije spoljne trgovine (klasične, neoklasične i savremene)																
3	Uticaj spoljne trgovine na domaći proizvod																
4	Trgovina i trgovinska politika, monopoli, monopolistička konkurenca																
5	Platni bilans, pojam i vrste																
6	Uravnoteženje platnog bilansa																
7	Devizni kurs, pojam, formiranje deviznog kursa i teorije deviznog kursa, devalvacija																
8	Devizno tržište																
9	Međunarodno kretanje kapitala, oblici karakteristike i motivi																
10	Savremeni svjetski međunarodni monetarni sistem																
11	Savremeni svjetski monetarni sistem																
12	Međunarodni monetarni fond - MMF																
13	Svjetska banka																
14	Regionalne finansijske organizacije, oblici, karakteristike, EU, CEFTA 2006																
15	Novi ekonomski poredak i principi međunarodnih ekonomskih odnosa Kolokvijum Seminarski rad Test																
Opterećenje studenata po predmetu:																	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata																
Nedjeljno opterećenje: 9,32																	
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,																	
Literatura: Prof.dr Mehmed Alijagić, Doc.dr Radovan Klincov, Međunarodna ekonomija, Univerzitet za poslovne studije, 2008. ; Salvatore D., Međunarodna ekonomija, Ekonomski fakultet, Beograd, 2009.; Krugman, Obstfeld, Međunarodna ekonomija, MATE, Zagreb, 2007.																	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60 bod.); Završni ispit - 40 bod.																	
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU																	

Pun naziv	STRATEGIJSKI MENADŽMENT													
Skraćeni naziv	Status		Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)									
SM	Obavezан		V	8,0	60	30								
Šifra predmeta	MT305													
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10													
Vrsta i nivo studija, Studijski programi: Akademski, prvi ciklus, <i>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>														
Uslovjenost drugim predmetima: <i>Osnove menadžmenta i preduzetništva</i>														
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Sticanje osnovnih znanja iz oblasti strategijskog menadžmenta i preduzetništva, posebno u privrednim organizacijama. Izučavanje teorije i razvoja organizacije, sa aspektima metoda i tehnika u sistemu strateškog planiranja, i implementacije; definisanje i izbor strategija, utvrđivanje strateške vizije, poslovne misije i ciljeva; Misija, ciljevi, upravljanje putem ciljeva. Osnovne karakteristike pojedinih metoda i tehniku, kontrole i strateške kontrole.</i>														
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Studenti imaju referentna znanja iz strategijskog menajmenta. Studenti mogu samostalno da primjenjuju strategijske metode i tehnike za potrebe privredne prakse, stručnih i naučnih istraživanja.</i>														
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima</i>														
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.</i>														
Sadržaj predmeta po sedmici:														
1	<i>Pojam i karakteristike strateškog menadžmenta</i>													
2	<i>Proces, faze i koncept strateškog menadžmenta</i>													
3	<i>Utvrđivanje strateške vizije, poslovne misije i ciljeva preduzeća</i>													
4	<i>Analiza eksternog okruženja</i>													
5	<i>Analiza internog okruženja</i>													
6	<i>Definisanje i izbor strategije</i>													
7	<i>Ključne odrednice pojedinih strategija</i>													
8	<i>Strateški menadžment i njegove tehnike</i>													
9	<i>Operativni menadžment</i>													
10	<i>Implementacija strategije</i>													
11	<i>Koncept i karakter strateških promena</i>													
12	<i>Strateška kontrola kao proces i sistem povratne veze</i>													
13	<i>Preduzetnički menadžment</i>													
14	<i>Preduzetničke strategije i taktike; Kolokvijum</i>													
15	<i>Projektni menadžment; Odbrana seminarskih radova</i>													
Opterećenje studenata po predmetu:														
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata													
Nedjeljno opterećenje: 10,667														
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, poslovni slučajevi, kolokvijum, seminarski rad, ispit														
Literatura: M.Ferizović; R. Radić: Strateški menadžment; FPS, BL, 2005. R.Radić: Strategijski menadžment ; UPS, BL, 2008. Rothaermel F., Strategic Management: Concepts, McGraw-Hill/Irwin; 2 edition, 2014.														
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.														
Posebna napomena za predmet: Uskladeno sa standardima EU														

Pun naziv	MARKETING											
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
	Obavezан	V	7,0	30	30							
Šifra predmeta	MK 804											
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, <i>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>												
Uslovljenost drugim predmetima: Predmet nije uslovljen drugim kolegijem												
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da će studenti prvenstveno upoznaju sa suštinom marketinga kao jedne savremene poslovne filozofije, koja treba da bude način razmišljanja u cijelokupnoj kompaniji i na taj način doprinosi uspješnosti. Dakle, važno da studenti marketing dožive kao način razmišljanja koji za cilj ima da potrošaču obezbijedi zadovoljstvo, a kompaniji profit. Marketing ne treba da bude cilj sam sebi, već treba da kompaniji obezbijedi rast i razvoj, a to znači da svi zaposleni moraju poznavati njegove principe i raditi u skladu sa njima. Pored toga, kroz premet će se studenti upoznati i sa mogućnostima primjene marketinga kako u proizvodnim i uslužnim preduzećima, tako i u neprofitnom sektoru.</p> <p>Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladavanja gradiva iz predmeta marketing, studenti će biti upoznati sa teorijom i značajem marketinga, ali i savladati vještine njegove implementacije kako u preduzeća, tako i u neprofitni sektor. Biće osposobljeni da prihvatanjem jednog novog načina razmišljanja doprinose razvoju preduzeća u kojima budu zaposleni, ali i da se ravnopravno uključe na tržište rada. Usvajanjem znanja iz marketinga, studenti će biti konkurentni na bilo kom tržištu, ali biti i osposobljeni da ovu disciplinu dalje proučavaju sa teorijskog aspekta.</p>												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima</i>												
Metod nastave i savladavanje gradiva:												
Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatci, referati i eseji; izrada marketing plana												
Sadržaj predmeta po sedmici:												
1	Uvod u predmet i ciljevi predmeta; Marketing – kreiranje vrijednosti i zadovoljstva (<i>Definicija marketinga i suština kao pristupa poslovanju, Pojam i vrste tržišta, Uloga u savremenim tržišnim ekonomijama</i>)											
2	Strateško planiranje marketinga, Marketing proces; Marketing okruženje											
3	Istraživanje marketinga i marketing informacioni sistem											
4	Ponašanje potrošača i proces odlučivanja u kupovini											
5	Poslovna tržišta i ponašanje poslovnih kupaca											
6	Tržišno segmentiranje, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranje											
7	Razvoj marketing miksa Pojam proizvoda i Strategije proizvoda, usluge i marke											
8	Pojam cijene i Formiranje i strategije cijena											
9	Kanali distribucije i upravljanje lancem isporuke Veleprodaja i maloprodaja											
10	Strategije integrisane marketing komunikacije Masovne komunikacije (Oglasavanje, Odnosi s janočeu i Unapređenje prodaje)											
11	Strategije integrisane marketing komunikacije Lične komunikacije (Lična prodaja i Direktni marketing)											
12	Kreiranje konkurenčkih prednosti i konkurenčke strategije											
13	Specifičnosti marketinga u neprofitnom sektoru											
14	Specifičnost marketinga u uslugama											
15	Marketing - društvena odgovornost i etika Kolokvijum Seminarski radovi Završno predavanje											
Opterećenje studenata po predmetu:												
Nedjeljno:		Usesemestru:										
<i>Kreditni koeficijent</i> 0,233		<i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i>										
<i>Nedjeljno opterećenje:</i>		<i>Aktivna nastava 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i>										
		<i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i>										

9,32	Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
Obaveze studenata:	
Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad koji, ustvari, predstavlja izradu marketing plana. Seminarski rad se radi u parovima. Izrađuje se za preduzeće koje odredi predmetni nastavnik. Nastavnik na vježbama obučava studente kako se radi marketing plan. Ova aktivnost za cilj ima da studente sposobi da izrade marketing plan za zadato preduzeće, da razviju sposobnost timskog rada, te da pravilno rad prezentuju. Upravo iz prirode predmeta proizilazi da student na predmetu marketing treba da savlada ove vještine, te je i prezentacija rada uz <i>power point</i> prezentaciju obavezna. Nastavnik, eventualno, umjesto marketing plana kao zadatu temu može postaviti i plan istraživanja tržišta. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.	
Literatura:	
Tihi B., Čišić M., Brkić N., redaktori, <i>Marketing</i> , Ekonomski fakultet Sarajevo, 2012.	
Kotler F., <i>Marketing</i> , MATE, Zagreb., 2006.	
Klincov R., <i>Marketing</i> , Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Usklađeno sa standardima EU</i>	

Pun naziv	PROJEKTNI I INVESTICIONI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Izborni	V	8,0	60	30	
Šifra predmeta	MT324					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10					
Vrsta i nivo studija: akademski, prvi ciklus , Studijski programi: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća						
Uslovjenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva; Osnove finansijskog menadžmenta						
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti ekonomije nastavnog predmeta Projektni i investicioni menadžment. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije izrade investicionog projekta koji odgovara promjenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izučavanje projektnog menadžmenta, osnovni pojmovi i vrste projekata, planiranje ciljeva projekta, planiranje projekta, tehnike planiranja projekta, analiza rizika, koncept upravljanja projektom, planiranje realizacije projekta, preispitivanje i poboljšanje projekta. Izložće se načelne i trajne osnove investicionog projekta kao i sistema za izradu projekta, analiza kapaciteta u investicionom programu, provjera mogućnosti kapaciteta u proizvodnom programu, fond radnog vremena proizvodne opreme, izračunavanje praga ekonomičnosti korišćenja kapaciteta. Ocjena namjeravanog projekta investiranja (ekonomsko-finansijska ocjena investicionog projekta, ocjena razvojnih mogućnosti i ekonomskog sposobnosti investitora, analiza tržišta), plan kadrova u investicionom menadžmentu, definisanje programa proizvodnje i usluga, definisanje organizacije rada, zaštita životne okoline, plan bilansa uspjeha i bilansa stanja, termin plan i investiciona ulaganja, tehnika mrežnog planiranja. Komercijalna isplativost. Analiza isplativosti investicija (statičke i dinamičke metode). Finansijska analiza (analiza likvidnosti i analiza strukture kapitala). Rizik pri investicionom odlučivanju. Cost-benefit analiza u ocjeni investicionog odlučivanja, i sl.</p>						
<p>Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslužuju predmet i savladaju materiju iz Projektnog i investicionog menadžmenta sposobljeni su da ovlađuju izučavanje projektnog menadžmenta, osnovni pojmovi i vrste projekata, planiranje ciljeva projekta, planiranje projekta, tehnike planiranja projekta, analiza rizika, koncept upravljanja projektom, planiranje realizacije projekta, preispitivanje i poboljšanje projekta. Sposobljeni su za načelne i trajne osnove investicionog projekta kao i sistema za izradu projekta, analiza kapaciteta u investicionom programu, provjera mogućnosti kapaciteta u proizvodnom programu, fond radnog vremena proizvodne opreme, izračunavanje praga ekonomičnosti korišćenja kapaciteta, ocjeni namjeravanog projekta investiranja (ekonomsko-finansijska ocjena investicionog projekta, ocjeni razvojnih mogućnosti i ekonomskoj sposobnosti investitora, analizi tržišta), planu kadrova u investicionom menadžmentu, definisanje programa proizvodnje i usluga, definisanje organizacije rada, zaštita životne okoline, plan bilansa uspjeha i bilansa stanja, termin plan i investiciona ulaganja, tehnika mrežnog planiranja. Studenti su sposobljeni da mogu iskazati komercijalnu isplativost, analiza isplativosti investicija (statičke i dinamičke metode), finansijsku analizu (analiza likvidnosti i analiza strukture kapitala), rizik pri investicionom odlučivanju, Cost-benefit analizu u ocjeni investicionog odlučivanja, i sl. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Projektnog i investicionog menadžmenta primijeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke, da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.</p>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija						
Sadržaj predmeta po sedmlicama:						
1	Projektni menadžment, Osnovni pojmovi i vrste projekata, Planiranje ciljeva projekta					
2	Planiranje projekta, Tehnike planiranja projekta, Analiza rizika					
3	Koncept upravljanja projektom, Planiranje realizacije projekta					
4	Preispitivanje i poboljšanje projekta, Procjena vrijednosti kapitala, Procjena vrijednosti imovine					
5	Razvoj i značaj investicionih projekata, Vrste investicionih projekata, Pojam i vrste tehničke dokumentacije, Definisanje investicionog menadžmenta					
6	Sadržaj investicionog projekta, Analiza razvojnih mogućnosti investitora, Tehnološki projekat, Građevinski dio investicionog projekta					
7	Analiza lokacije, Projekat organizacije, Plan ukupnih finansijsko-investicionih ulaganja, Konstrukcija finansiranja, Obračun ukupnog prihoda, Obračun ukupnih materijalnih troškova, Obračun amortizacije					
8	Obračun ličnih dohodata, Prikaz projekcije bilansa uspjeha, Finansijski tok projekta, Ekonomski tok projekta, Društveni tok projekta, Dokumentacija kao obavezan pratilac investicionih projekata					
9	Analiza kapaciteta u investicionom programu, Provjera mogućnosti kapaciteta u proizvodnom programu, Fond radnog vremena proizvodne opreme, Izračunavanje praga ekonomičnosti korišćenja kapaciteta					
10	Tehnika mrežnog planiranja, Ocjena namjeravanog projekta investiranja (ekonomsko-finansijska ocjena investicionog projekta, ocjena razvojnih mogućnosti i ekonomskoj sposobnosti investitora, analiza tržišta)					
11	Plan kadrova u investicionom menadžmentu, Definisanje programa proizvodnje i usluga, Definisanje organizacije rada, Zaštita životne okoline, Plan bilansa uspjeha i bilansa stanja, Termin plan i investiciona					

	<i>ulaganja</i>
12	<i>Rizik pri investicionom odlučivanju, Cost-benefit analiza u ocjeni investicionog odlučivanja, Priprema i vrednovanje projekata, Pristup vrednovanju projekata, Vrednovanje investicionih projekata</i>
13	<i>Komercijalna isplativost, Analiza isplativosti investicija (statičke i dinamičke metode), Finansijska analiza (analiza likvidnosti i analiza strukture kapitala)</i>
14	<i>Nacionalna isplativost investicije,</i>
15	<i>Vrednovanje komercijalne i nacionalne isplativosti u uslovima neizvjesnosti, Poslovni rizik i poslovni leveridž Kolokvijum Seminarski rad Test</i>

Opterećenje studenata po predmetu:

Nedjeljno: <i>Kreditni koeficijent 0,267</i>	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata</i>
--	--

Obaveze studenata: *Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma*

Literatura:

1. Šušić, I., *Projektni i investicioni mendžment*, UPS, Banja Luka, 2009.
2. Radić, R., Panić, P., *Projektni i investicioni mendžment*, UPS, Banja Luka, 2006.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: *Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijumi - 25 bod., Seminari - 20 bod. (Predispitne obaveze - 60 bod.); Završni ispit - 40 bod.*

Posebna napomena za predmet: *Usklađeno sa standardima EU*

Pun naziv	KRIZNI MENADŽMENT I UPRAVLJANJE KONFLIKTIMA											
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
KMiUK	Izborni	V	8,0	60	30							
Šifra predmeta	MT310											
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća												
Uslovjenost drugim predmetima: Upravljanje ljudskim resursima; Upravljanje događajima.												
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti poslovne kulture- značenja izraza kultura, komunikologije, verbalne i neverbalne komunikacije, rješavanja konflikata, kultura uspostavljanja poslovnog kontakta												
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :												
Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta studenti će moći da pravilno postupaju u kriznim situacijama i da upravljaju konfliktima. Očekivani ishodi će biti naročito izražni kroz upoznavanje teorije kriznog menadžmenta i rješavanje konflikata uz primjenu poslovne kulture. Kroz strategiju kriznog menadžmenta naučiće kako da spremno dočekaju krizu, kako da brzo izadu iz nje kroz revitalizaciju organizacije vodeći računa o internom i eksternom okruženju, a posebno kako da daju značaj ljudskim resursima u kriznim i konfliktnim situacijama.												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima												
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, metode i vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.												
Sadržaj predmeta po sedmlicama:												
1	Teorija kriznog menadžmenta – rješavanje konflikta i poslovna kultura,											
2	Unutrašnji konflikti, interpersonalni konflikti,											
3	Konflikti na relaciji menadžer – radnik i konflikti sa strancima											
4	Rješavanje konflikta u malim grupama, pojam, prednosti, nedostatci, tipovi konflikata u grupi,											
5	Stilovi razrješavanja konflikata u malim grupama,											
6	Vodenje pregovora.											
7	Krizni menadžment i organizaciono ponašanje											
8	Interkulturni menadžment,											
9	Strategija kriznog menadžmenta multinacionalnih korporacija											
10	Prestrukturiranje proizvodnih programa,											
11	Novi programi zapošljavanja,											
12	Prekvalifikacija i obuka kadrova.											
13	Strategija izlaženja iz krize,											
14	Marketinška revitalizacija firme.											
15	Važnost ljudskih resursa u kriznim situacijama i upravljanju konfliktima											
	Kolokvijum-i Seminarski rad + esej Test											
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljno												
Nedeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedeljno opterećenje: 10.667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata											
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,												

Literatura:

Dr Duško Vejnović (2007), *Krizni menadžment i upravljanje konfliktima*, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka.

Zrnić, M., Šušnjar V. (2008), *Organizaciono ponašanje – osnove kreativnog menadžmenta*, BLC – Beđeda, Banja Luka.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

BERZE I BERZANSKO POSLOVANJE						
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezni	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC625					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća					
Uslovjenost drugim predmetima:	Poslovne finansije					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Ospozobljavanje studenata za primenu praktičnih znanja i vještina u oblasti berza i berzanskog poslovanja, odnosno da im omogući sticanje neophodnih znanja kako bi uspješno mogli obavljati složenije poslove iz navedenih oblasti					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike berzi i berzanskog poslovanja, koja se nadograđuju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti berzi i berzanskog poslovanja. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i vještina stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.					
Sadržaj predmeta po sedmnicama:						
1	<i>Finansijske institucije . Pojam i struktura finansijskog tržišta , Instrumenti na finansijskom tržištu ,Vrste transakcija na finansijskom tržištu,, Nalozi na finansijskom tržištu, Hartije od vrijednosti – pojam, obilježja i klasifikacija</i>					
2	<i>Akcije (akcije)- pojam i vrste akcija (obične i preferencijalne, knjigovodstvena, nominalna i tržišna vrijednost akcije, Vrednovanje akcije, Prosjeci cijena akcija , Dow Jones prosjek , Indeksi cijena akcija , Cijena akcija i njeno izračunavanje , Metode analize akcija, Obveznice – pojam, karakteristike i vrste obveznica, Vrednovanje obveznica</i>					
3	<i>Derivati vrijednosnih papira - Fjučersi – Vrednovanje fjučersa Opcije – Osnovni termini u prometu sa opcijama, Vrste opcija , Vrednovanje opcija</i>					
4	<i>Upravljanje portfeljom hartija od vrijednosti) očekivani prinos i očekovani rizik, Markovičeva teorija upravljanja portfeljom, diverzifikacija portfelja, karakteristični pravac, CAPM model.</i>					
5	<i>Pojam i definicija berze – istorijski razvoj berze, Vrste (podjela) berzi, Tradicionalne berze, Berze sa razdvojenim vlasništvom i pravom na trgovanje, Neprofitne i profitne berze, Članovi berze i organizacija berze</i>					
6	<i>Funkcija (zadaci) berze, Vrste (podjela) berzanskih poslova Berzanski posrednici, Izbor brokera – pravila i postupak, Osnivanje berzanskih posrednika, Obaveze berzanskih posrednika</i>					
7	<i>Sistemi berzanskog posredovanja, Utvrđivanje berzanskog kursa, Berzanski izvještaji – berzanske kotacije. Metode kotiranja.</i>					
8	<i>Čitanje berzanskih izvještaja , Uvodjenje efskata na berzu, Berzanski indeksi</i>					
9	<i>Poznate svjetske berze – karakteristike, sistemi i načini poslovanja.</i>					
10	<i>Terminski berzanski poslovi, Pojam i obilježja terminskih poslova, Izvori špekulacija i špekulantni, Hedžeri , Vrste terminskih poslova , Bezuslovnih (fiksni) terminski poslovi , Uslovni terminski poslovi.</i>					
11	<i>Ostala terminska tržišta, Terminska tržišta stranim valutama, Terminska tržišta kamatnih stopa, Terminska tržišta za berzanske indekse.</i>					
12	<i>Robne berze, Vrste poslova na robnim berzama, Vrste i kategorizacija roba na robnim berzama, Terminski ugovor, Mehanizam trgovanja terminskim ugovorima, Hedžing poslovi na robnim berzama.</i>					
13	<i>Vanberzansko trgovanje, Trgovanje preko šaltera (OTC trgovanje) NASDAQ</i>					
14	<i>-Berze u Bosni i Hercegovini, Sarajevska berza (SASE), Banjalučka berza (BLSE), Berzanska kotacija Praćenje trgovanja, Tržišni segmenti na Banjalučkoj berzi, Kriterijumi za uvrštenje obveznica, Slobodno berzansko tržište, Troškovi trgovanja i listinga, postupak u brokerskoj kući ako želite da kupite akcije na</i>					

	<i>Banjalučkoj berzi, Način trgovanja</i>
15	<i>Zakonska regulacija rada Banjalučke berze i prometa hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>

Opterećenje studenata po predmetu:

<i>Nedjeljno:</i>	<i>U semestru:</i>
<i>Kreditni koeficijent</i>	<i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i>
<i>0,233</i>	<i>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i>
<i>Nedjeljno opterećenje:</i>	<i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i>
<i>9,32 sati</i>	<i>Završna provjera znanja: 5 sati</i>
	<i>Samostalni rad: 133 sata</i>

Obaveze studenata:

Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,

Literatura:

S. Komazec i Ž. Ristić, Finansijska tržišta i berzanski menadžment, Etnostil, Beograd, 2010.

Petrović, P. Berze i berzansko poslovanje, Prometej, Zemun, 2009.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv		PROIZVODNI I USLUŽNI MENADŽMENT															
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)													
PUM	Obavezni	VI	8	60	30												
Šifra predmeta	MT322																
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10																
Vrsta i nivo studija:	Akademski, prvi ciklus																
Studijski programi:	Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća																
Uslovjenost drugim predmetima:	Osnove menadžmenta i preduzetništva; Osnove finansijskog menadžmenta.																
Ciljevi izučavanja predmeta:	Sticanje osnovnih znanja iz oblasti proizvodnog i uslužnog menadžmenta.																
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Studenti imaju znanja o organizaciji proizvodne i uslužne djelatnosti. Studenti imaju kompetencije da projektu jednostavnije podfunkcije organizacije proizvodnje ili usluga.																
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima																
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez																
Sadržaj predmeta po sedmlicama:																	
1	Preduzeće, pojam i vrste preduzeća, preduzeće kao sistem, poslovne funkcije preduzeća. Proizvod. Proizvodnja. Proizvodna funkcija. Menadžment proizvodnje. Robna i uslužna proizvodnja. Proizvodnja kao proizvodni sistem. Tipovi proizvodnje.																
2	Strategijsko planiranje proizvodnje. Vrste planiranja. Proces planiranja. Strategije planiranja proizvodnje.																
3	Kvalitet proizvodnje. Razvoj teorije i prakse u oblasti kvaliteta. Savremeni pristupi kvalitetu. Upravljanje kvalitetom prema standardima serije ISO 9000 :2000. Upravljanje totalnim kvalitetom (TQM).																
4	Proizvodni program. Izbor proizvodnog programa. Razvoj novog proizvoda. Inovativnost.																
5	Dizajniranje procesa proizvodnje. Izbor procesa. Tok materijala.																
6	Tehnologija. Osnovi tehnologije. Principi grupne i tipske tehnologije.																
7	Prostorni raspored sredstava za rad. Raspored sredstava sa fiksnom pozicijom. Raspored sredstava za rad u grupama po vrsti obrade. Raspored sredstava za rad po vrsti. Prilagodljiva sredstva za rad. Oblikovanje rasporeda srestava za rad.																
8	Zalihe. Vrste zaliha. Nedovršena proizvodnja. Troškovi održavanja zaliha. Upravljanje zalihami.																
9	Operativno planiranje i terminiranje. Operativno planiranje proizvodnje. Planiranje kapaciteta. Planiranje radne snage. Planiranje materijala. Agregatno planiranje. Planiranje alata. Terminiranje.																
10	Obezbeđivanje uslova za proizvodnju. Obezbeđivanje radnih mesta alatom, reprodukcionim i potrošnim materijalom. Unutrašnji transport. Obezbeđivanje raspoloživosti sredstava za rad.																
11	Upravljanje proizvodnjom. Lansiranje proizvodnje. Praćenje realizacije proizvodnje. Informacioni sistem za upravljanje proizvodnjom. Organizovanje radne snage. Kontrola i regulacija performansi.																
12	Savremeni sistemi proizvodnje. „Just in Time“ proizvodnja. Računarom integrirani proces proizvodnje (CIM).																
13	Savremene tehnologije. Savremene energetske tehnologije. Savremeni materijali.																
14	Globalizacija proizvodnje. Međunarodna proizvodnja. Proizvodnja u klasterima.																
15	Menadžment usluga. Doprinos poslovnih usluga u uslužnoj ekonomiji. Menadžment usluga. Komponente usluge. Opšte karakteristike usluga. Trendovi u razvoju uslužnog sektora. Kolokvijum Seminarski rad Test																
Opterećenje studenata po predmetu:																	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sati		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata															
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,																	
Literatura:																	

Radoja Radić: Proizvodni i usluzni menadžment, UPS 2009. Banjaluka.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: *Usklađeno sa standardima EU*

Pun naziv	MENADŽMENT MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	MT323					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10					
Vrsta i nivo studija:	Akademski, prvi ciklus,					
Studijski programi:	Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća					
Uslovjenost drugim predmetima:	Osnove menadžmenta i preduzetništva; Osnove finansijskog menadžmenta.					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Sticanje osnovnih znanja iz oblasti poslovanja malih i srednjih preduzeća kao menadžmenta i preduzetništva, posebno u privrednim organizacijama. Izučavanje principa teorije i razvoja organizacije malih i srednjih preduzeća, sistema osnivanja, razvoja i unapređenja poslovanja te upoznavanje sa specifičnim strategijama i postupcima vođenja malih i srednjih preduzeća.					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Studenti imaju znanja o ulozi i značaju MSP kod nas i u svijetu. Studenti su stekli kompetencije da projektuju jednostavnije oblike franšizinga, biznis plana, sistem klastera i da učestruju u konsulting timovima.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejска pitanja, vid. prez.					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Pojmovo razmatranje malog, srednjeg i velikog biznisa; istorijski aspekt razvoja MSP					
2	Mesto i uloga MSP u svetskoj privredi; MSP u SAD -u, Japanu i Kini					
3	Mala i srednja peduzeća u Evropskoj Uniji					
4	MSP u Italiji, Francuskoj, Nemačkoj i Velikoj Britaniji					
5	MSP u Češkoj, Slovačkoj, Poljskoj i Mađarskoj					
6	MSP u zemljama tranzicije; MSP u BiH, Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji...					
7	Analiza stanja MSP u Republici Srpskoj					
8	Identifikacija potencijala za razvoj MSP u Republici Srpskoj					
9	Oblici organizacije biznisa i strategije upravljanja malim i srednjim preduzećima					
10	Franšizing kao strategija rasta MSP					
11	Preduzetništvo; upravljanje i strategija razvoja MSP					
12	Biznis plan i osnovna obeležja MSP					
13	Saradnja MSP sa velikim preduzećima; klasteri; mehanizam institucija za podršku razvoja MSP					
14	Informaciono komunikacione tehnologije malih i srednjih preduzeća					
15	Konsulting za mala i srednja preduzeća					
Opterećenje studenata po predmetu:						
Nedjeljno:						
Kreditni koeficijent						
0,233						
Nedjeljno opterećenje:						
9,32						
U semestru:						
Obaveze studenata:	Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,					
Literatura:	Dr r.Radić: Menadžment malih i srednjih preduzeća, UPS, Banja Luka, 2007.					
Grupa autora:	Poslovni programi za mala i srednja preduzeća, MNIT Srbije, Beograd, 2000.					
Dr R. Jojić:	Menadžment malih i srednjih preduzeća, Ekonomski fakultet. I. Sarajevo, 2009.					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60 bod.); Završni ispit - 40 bod.					
Posebna napomena za predmet:	Usklađeno sa standardima EU					

Pun naziv	MENADŽMENT INFORMACIONIH SISTEMA									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)						
	Obavezan	VI	8,0	60	30					
Šifra predmeta:	IT 202									
Školska godina od koje se program realizuje:	2009/10									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća										
Uslovjenost drugim predmetima: Poslovna informatika										
Ciljevi izučavanja predmeta:										
<p>Upoznavanje studenata sa primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju ;razvojem informacionih sistema; odlučivanjem u poslovnim sistemima; informacionim sistemima u menadžmentu. Studenti trebaju da ovladaju informacionim sistemima menadžmenta; poslovanjem u digitalnoj ekonomiji; primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju; elektronskim poslovanjem; modelima elektronskog poslovanja; elektronskim bankarstvom; odlučivanje u poslovnim sistemima; procesom odlučivanja; metodama za rješavanje problema; elektronskom obradom podataka; upravljačkim informacionim sistemima; sistemima za podršku odlučivanju; ekspertnim sistemima; hibridnim sistemima; skladištem podataka; vještačkom inteligencijom.</p>										
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:										
<p>Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Menadžmenta informacionih sistema osposobljeni su da ovladaju teoretski i praktično informacionim sistemima menadžmenta; poslovanjem u digitalnoj ekonomiji; primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju; elektronskim poslovanjem; modelima elektronskog poslovanja; elektronskim bankarstvom; odlučivanje u poslovnim sistemima; procesom odlučivanja; metodama za rješavanje problema; elektronskom obradom podataka; upravljačkim informacionim sistemima; sistemima za podršku odlučivanju; ekspertnim sistemima; hibridnim sistemima; skladištem podataka; vještačkom inteligencijom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Menadžmenta informacionih sistema primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.</p>										
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima										
Metod nastave i savladavanje gradiva:										
Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,video prezentacija.										
Sadržaj predmeta po sedmicama:										
1	Teorija upravljanja. Razvoj nauke o upravljanju. Kibernetika.									
2	Teorija sistema. Teorija informacija.									
3	Informacioni sistemi u poslovnim sistemima. Primjena informacionih tehnologija u savremenom poslovanju.									
4	Razvoj informacionih sistema.									
5	Elektronsko poslovanje. Razvoj i značaj elektronskog poslovanja. Sredstva za prenos informacija kod elektronske trgovine.									
6	Modeli elektronskog poslovanja. Elektronsko bankarstvo.									
7	Poslovanje u digitalnoj ekonomiji. Informacioni sistemi menadžmenta.									
8	Menadžment poslovnih sistema.									
9	Osnovne funkcije menadžmenta. Menadžment lanac snabdijevanja. Reinžinjering poslovnog procesa.									
10	Odlučivanje u poslovnim sistemima. Proces odlučivanja. Metode za rješavanje problema.									
11	Elektronska obrada podataka. Upravljački informacioni sistemi..									
12	Sistemi za podršku odlučivanju. Ekspertni sistemi.									
13	Hibridni sistemi. Sladište podataka.									

14	<i>Informacioni sistemi u menadžmentu. Neautorizovani informacioni sistemi.</i>	
15	<i>Vještačka inteligencija.</i> <i>Kolokvijum</i> <i>Seminarski rad</i> <i>Test</i>	
Opterećenje studenata po predmetu:		
<i>Nedjeljno:</i>		<i>U semestru:</i>
<i>Kreditni koeficijent</i> 0,267 <i>Nedjeljno opterećenje:</i> 10.667 sata		<i>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 163 sata</i>
Obaveze studenata:		
<i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,</i>		
Literatura:		
1. Radivojević, M., <i>Menadžment informacionih sistema</i> , UPS Banja Luka, 2006 2. Šušić, I., <i>Menadžment informacioni sistemi</i> , UPS, Banja Luka, 2009		
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.		
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU		

Pun naziv		MEDUNARODNI MARKETING										
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)								
	Obavezni	VII	7,0	30	30							
Šifra predmeta	MK805											
Školska godina od koje se program realizuje	2010/2011.											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, <i>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>												
Uslovijenost drugim predmetima: Međunarodna ekonomija; Marketing												
<p>Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je sticanje znanja iz oblasti međunarodnog marketinga i razumijevanje marketinga u međunarodnom kontekstu. Ovladavanje relevantnim principima, strategijama i vještinama, u funkciji planiranja i ostvarivanja međunarodnog tržišnog uspeha jeste prioritetan zadatak ovog predmeta. Sve to ostvariće se kroz upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti međunarodnog marketinga. Studentima će se ukazati na nezamjenjiv preventivni, planski i strategijski doprinos marketinga u procesu inernacionalizacije poslovanja i konceptualnog usmjeravanja međunarodnog marketinga. Studenti se osposobljavaju za rad sa konkretnim međunarodnim marketinškim aktivnostima i instrumentima preko kojih se pojedini privredni subjekti pojavljuju i potvrđuju na ciljnim tržištima.</p> <p>Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladanog gradiva iz predmeta, očekuje se razumijevanje specifičnih principa međunarodnog marketinga. Pored teorijskog, praktično ovladavanje predmetom treba da omogući da se studenti uspješno uključe u savremene međunarodne marketinške tokove. Interaktivnim metodama nastave nastoji se ostvariti kompetentnost studenta u opštem i stručnom smislu kao krajnji ishod i kvalifikacija iz ovog predmeta. Zahvaljujući tome studenti će biti osposobljeni za rad u velikim kompanijama koje primjenjuju principe međunarodnog marketinga, ali imati i potrebna teorijska znanja koja će im pomći da se dalje razvijaju u ovoj oblasti.</p>												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima												
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji; izrada seminarskog rada												
Sadržaj predmeta po sedmlicama:												
1	Uvod u predmet, ciljevi i zadaci Definisanje i konceptualno usmjeravanje međunarodnog marketinga,											
2	Marketing i globalno poslovno okruženje - <i>Strategijski pristup međunarodnom marketingu</i>											
3	Međunarodno okruženje i selekcija i izbor inostranih tržišta											
4	Međunarodno tržišno targetiranje											
5	Međunarodno tržišno uključivanje - <i>Trgovinske forme međunarodnog poslovnog pozicioniranja</i>											
6	Međunarodno tržišno uključivanje - <i>Kooperativne i investicione forme međunarodnog poslovnog pozicioniranja</i>											
7	Izbor odgovarajuće forme međunarodnog poslovanja											
8	Istraživanje međunarodnog tržišta											
9	Međunarodna konkurenca i konkurentska prednost											
10	Interkulturnalna komunikacija											
11	Proizvod kao instrument međunarodnog marketinga											
12	Cijena kao instrument međunarodnog marketinga											
13	Kanali distribucije kao instrument međunarodnog marketinga											
14	Integrисana marketing komunikacija kao instrument međunarodnog marketinga											
15	Strategijsko usklađivanje instrumenata marketing miksa u međunarodnom marketingu Kolokvijum Seminarski radovi											
Opterećenje studenata po predmetu:												
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sata</i>										

Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarски rad na temu koju zadaje predmetni nastavnik, a koje imaju za cilj da prošire znanja iz oblasti međunarodnog marketinga i podrazumijevaju da studenti trebaju obraditi zadato međunarodno preduzeće ili privredu jedne države sa aspekta elemenata međunarodnog marketinga. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitу.

Literatura:

Domazet A. *Međunarodni marketing*, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2013.

Filipović V., Kostić Stanković M., *Marketing u globalnom okruženju*. FON, Beograd, 2009.

Rakita B., *Međunarodni marketing*, Ekonomski fakultet, Beograd, 2009.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv	MEĐUNARODNO POSLOVANJE I INTERNACIONALNI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	VII	8,0	30	30	
Šifra predmeta	MT319					
Školska godina od koje se program realizuje	2010/11					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	<i>akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>					
Uslovjenost drugim predmetima:	<i>Međunarodna ekonomija, Međunarodni menadžment i marketing.</i>					
Ciljevi izučavanja predmeta:	<i>Sticanje znanja studenata iz oblasti međunarodnog poslovanja i internacionalnog menadžmenta, međunarodnih ekonomskih odnosa, međunarodnih institucija i internacionalnog menadžmenta. Tehnika međunarodnog poslovanja, deviznog poslovanja u odnosima sa inostranstvom, instrumenti u poslovnim odnosima i dr. Studenti se osposobljavaju za rad na poslovima spoljne trgovine u proizvodnim, uslužnim i trgovinskim privrednim društвima sa značajnim osposobljavanjem za rad u osiguravajućim, bankarskim, špeditorskim i transportnim društвima..</i>					
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :	<i>Očekuje se da će stećena znanja studentima poslužiti kao stabilna osnova za dalje izučavanje i razumijevanje marketing menadžmenta i međunarodnog poslovanja, kao i za uspјešno pružanje usluga i upravljanje dugoročnim odnosima sa potrošačima usluga u internacionalnom okruženju. Kompetencije koje student stiče predstavljaju dinamičnu kombinaciju znanja i njegove primjene iz izučavane oblasti.</i>					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	<i>U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima</i>					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	<i>Usmena izlaganja, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez</i>					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Definisanje, uloga i značaj međunarodnog poslovanja</i>					
2	<i>Globalizacija poslovnih procesa</i>					
3	<i>Diplomatija kao sredstvo za promociju i zaštitu poslovnih interesa</i>					
4	<i>Determinante međunarodnog poslovanja</i>					
5	<i>Subjekti u međunarodnom poslovanju</i>					
6	<i>Forme međunarodnog poslovanja</i>					
7	<i>Organizovana međunarodna tržišta-trgovinski centri, sajmovi, berze, aukcije, tržnice na veliko</i>					
8	<i>Elektronska trgovina</i>					
9	<i>Institucionalizacija svjetske privrede</i>					
10	<i>Standardi u međunarodnoj trgovini</i>					
11	<i>Platni promet sa inostranstvom</i>					
12	<i>Dokumenti u međunarodnom poslovanju</i>					
13	<i>Arbitražno rješavanje poslovnih sporova</i>					
14	<i>Tipologija međunarodnih trgovinskih arbitraža</i>					
15	<i>Poslovno lobiranje Kolokvijum Seminarski rad Test</i>					
Opterećenje studenata po predmetu:						
<i>Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata</i>	<i>U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata</i>					
Obaveze studenata:	<i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma.</i>					
Literatura:	<i>Doc. dr Ilija J. DŽombić, Međunarodno poslovanje, Univerzitet za poslovni inžinjering i menadžment Banja Luka, Banja Luka, 2010.; Panić P., Spoljnotrgovinsko poslovanje, Fakultet poslovne ekonomije, Bijeljina, 2008.</i>					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	<i>Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>					
Posebna napomena za predmet:	<i>Usklađeno sa standardima EU</i>					

Pun naziv		MENADŽMENT I MARKETING USLUŽNOG SEKTORA									
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)						
MiMUS		obavezan	VII	7	30	30					
Šifra predmeta		MT326									
Školska godina od koje se program realizuje		2010/11									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća											
Uslovjenost drugim predmetima: Proizvodni i uslužni menadžment; Marketing.											
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i veštinama u oblasti menadžmenta i marketinga uslužnog sektora, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovnim pojmovima predmeta menadžment i marketig uslužnog sektora, a uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vođenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim programima.											
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta studenti će naučiti kako da upravljaju ljudima i kako da razvijaju dobar marketing za svoju organizaciju. Posebno će moći prepoznati značaj usluge na lokalnom, regionalnom i globalnom nivou. Isto tako znaće da proizvedu i prodaju uslugu, istraže tržište, dizajniraju svoju organizaciju tržišnu, da nastupaju integralno kroz marketing marketinških organizacija globalnog uslužnog sektora radi postizanja što boljih rezultata sa aspekta efikasnosti i efektivnosti.											
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima											
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.											
Sadržaj predmeta po sedmicama:											
1	Definisanje uslužne ekonomije										
2	Definisanje teorijskog pojma usluge										
3	Marketing pristup klasifikaciji usluga										
4	Teorijski aspekti marketing-miksa usluga										
5	Specifičnosti javnog sektora i pristupa istraživanju tržišta usluga i uslužnih proizvoda										
6	Determinisanje pojma kvaliteta usluge sa aspekta kreiranja										
7	Proizvodnje i isporuke usluge										
8	Povezivanje sa potrošačima										
9	Odluke o prodaji										
10	Istraživanje finansijske funkcije uslužnog menadžmenta										
11	Dizajniranje tržišno orijentisane organizacione strukture										
12	Marketig menadžment i strategije usluga										
13	Integralni marketing markentiških kompanija globalnog uslužnog sektora										
14	Odluke komunikacije										
15	Razvoj i planiranje marketing strategija										
	Kolokvijum-i Seminarski rad + esej Test										
Opterećenje studenata po predmetu:											
Nedjeljno: Kreditnikoeficijent 0,233 Nedjeljnoopterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati										
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da redovno pohađaju nastavu, aktivno učestvuju na vježbama i konsultacijama, pismeno urade dva kolkvijuma, seminarски rad i kreativan esej.											

Literatura.

Klincov, R. (2007) *Marketing menadžment usluga*, Univerzitet za poslovne studije Banja Luka

Vesna Babić-Hodović, „*Marketing usluga*“, Ekonomski fakultet, Sarajevo 2010

Radovan Klincov, *Marketing usluga*, UPS, Banja Luka, 2011.

Veljković, S. (2011) *Marketing uslugas*, Ekonomski fakultet Beograd

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijumi - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv	PONAŠANJE POTROŠAČA											
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
	Obavezan	VII	8,0	30	30							
Šifra predmeta	MK806											
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća												
Uslovljenost drugim predmetima:												
Ciljevi izučavanja predmeta: Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovama ove u suštini marketinške discipline. Uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vođenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim univerzitetskim programima. Studenti će biti osposobljeni da u teoriji vladaju znanjima o ponašanju potrošača, a u praksi da ponudu svojih preduzeća prilagođavaju potrošačima i tako obezbjeđuju profit.												
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima												
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.												
Sadržaj predmeta po sedmlicama:												
1	<i>Osnovni pojmovi o ponašanju potrošača</i>											
2	<i>Razlozi istraživanja ponašanja potrošača</i>											
3	<i>Istrživanje potreba i motiva potrošača</i>											
4	<i>Determinante ponašanja potrošača</i>											
5	<i>Sociološkoturistička istraživanja potrošača</i>											
6	<i>Psihološka i motivaciona istraživanja potrošača u turizmu</i>											
7	<i>I Kolokvij-</i>											
8	<i>Odlučivanje potrošača o kupovini</i>											
9	<i>Motivi o ponašanju turista</i>											
10	<i>Modeli ponašanja potrošača</i>											
11	<i>Organizovanje i zaštita potrošača</i>											
12	<i>Društvena odgovornost i konzumerizam</i>											
13	<i>Zaštita potrošača na prostorima Bosne i Hercegovine</i>											
14	<i>II Kolokvij-</i>											
15	<i>Seminarski rad Vježbanje pređenog gradiva</i>											
Opterećenje studenata po predmetu:												
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 163 sata</i>											
Nedjeljno opterećenje: 10,7												
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, Položeni kolokvijumi,												
Literatura:												
1. Branko Maričić : Ponašanje i zaštita potrošača, EF Beograd 2010.godine 2. Muris Čišić : Ponašanje i zaštita potrošača, EF Sarajevo 2014.godine 3. Rakić Beba : Ponašanje potrošača, Univerzitet MEGatrend, Beograd 2014.godine												
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.												
Posebna napomena za predmet: Uskladeno sa standardima EU												

Pun naziv		MENADŽMENT ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA											
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)								
		Obavezni	VIII	8,0	30	30							
Šifra predmeta	MT318												
Školska godina od koje se program realizuje		2010/11											
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća													
Uslovljenost drugim predmetima: Strateški menadžment, Marketing													
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta jeste da kod studenata razvije razumevanje uloge istraživanja i razvoja kao funkcije koja generiše novo znanje u organizaciji, sposobnost da uspostave dvosmernu vezu između poslovne i tehnološke strategije, sposobnost da analiziraju konkurenčiju, sposobnost planiranja, procene i organizovanja istraživačkih i razvojnih projekata u poslovnim i naučnoistraživačkim organizacijama i procenu neophodnih resursa (ljudskih i vremenskih) za njihovo izvođenje.													
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti će biti osposobljeni da analiziraju trendove razvoja tehnologije, koriste alate za analizu konkurenata, dobavljača i korisnika i predlažu adekvatne istraživačko razvojne projekte, da na osnovu poslovne, predlože strategiju tehnološkog razvoja, odnosno istraživanja i razvoja, da planiraju, procenjuju i organizuju istraživačke i razvojne projekate u poslovnim i naučnoistraživačkim organizacijama i da vrše procenu neophodnih resursa (ljudskih i vremenskih) za njihovu realizaciju.													
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima													
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.													
Sadržaj predmeta po sedmicama:													
1	Pojam, karakteristike i koncept menadžmenta istraživanja i razvoja												
2	Naučno-tehnološki progres												
3	Definisanje, podela, modeli i indikatori naučno-istraživačkog rada												
4	Intelektualni kapital i upravljanje znanjem												
5	Uloga inovacija i inovacionog procesa u menadžmentu istraživanja i razvoja												
6	Upravljanje istraživanjem i razvojem												
7	Strategije istraživanja i razvoja												
8	Planiranje i organizacija IR projekata												
9	Investicije i IR												
10	Kontrola i ocena efikasnosti IR programa												
11	Strategije upravljanja rizikom u IR												
12	Uloga istraživanja tržišta u menadžmentu istraživanja i razvoja												
13	Proces istraživanja tržišta i projekat istraživanja												
14	Primena istraživanja tržišta u menadžmentu istraživanja i razvoja												
15	Uloga ponašanja potrošača u menadžmentu istraživanja i razvoja												
Opterećenje studenata po predmetu:													
Kreditni koeficijent 0,233		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata											
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, poslovni slučajevi, kolokvijum, seminarski rad, ispit													
Literatura: Radić R., Menadžment istraživanja i razvoja, FPS Banja Luka, 2011. Stojković Z., Upravljanje istraživanjem i razvojem, FMZ, Zaječar, 2005 Tihi B., Radenović B., Istraživanje marketinga, UPIM, Banjaluka, 2008.													
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.													
Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU													

Pun naziv	POSLOVNE I PREDUZETNIČKE FINANSIJE										
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)							
	obavezan	VIII	8,0	30	30						
Šifra predmeta	AC 647										
Školska godina od koje se program realizuje		2010/11									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća											
Uslovjenost drugim predmetima: Položen ispit iz predmeta Osnove finansijskog menadžmenta											
Ciljevi izučavanja predmeta:											
Obučavanje studenata veštini donošenja odluka u oblasti investiranja, finansiranja i upravljanja gotovinom. Upoznavanje studenata sa bitnim pojmovima i saznanjima iz poslovnih finansija: načelima finansiranja i bilansiranja, ulaganja sredstava i upravljanja izvorima sredstava. Obuka studenata praktičnoj primeni stečenih znanja u pogledu finansijske analize, upravljanja neto obrtnim fondovima i donošenjem finansijskih odluka. Sticanje saznanja iz poslovnih finansija koja su važna za menadžment u globalnom okruženju.											
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Poslovne i preduzetničke finansije studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu.											
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima											
Metod nastave i savladavanje gradiva:											
Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarски rad, konsultacije, ispit i test metoda.											
Sadržaj predmeta po sedmlicama:											
1	Pojam i značaj poslovnih finansija										
2	Pojam i značaj preduzetništva										
3	Različiti modeli upravljanja preduzećima										
4	Uloga finansijskog menadžera										
5	Teorije strukture kapitala										
6	Finansiranje preduzeća										
7	Posebni oblici finansiranja preduzeća										
8	Značaj racio brojeva za uspješno vođenje finansija										
9	Analiza racio brojeva										
10	Finansijsko planiranje										
11	Finansijsko upravljanje										
12	Finansijsko restrukturiranje										
13	Upravljanje preduzećima u krizi										
14	Proaktivne tehnike stvaranja vrijednosti u preduzeću										
15	Investiciona politika preduzeća										
	Seminarski rad										
	Kolokvijum										
	Test										
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova											
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestr: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati									
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski											
Literatura : 1. Prof. dr Ž.Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment“ Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011. 2. James C. Van Horne, Cecil R. Dicphand, J. Robert Hanrahan: „ Finansijski menadžment”, Data status, Beograd 2007.											

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv		Korporacijsko računovodstvo														
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)											
		izborni	VIII	7,0	30	30										
Šifra predmeta		AC650														
Školska godina od koje se program realizuje			2010/11													
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademska, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća																
Uslovjenost drugim predmetima: Uvod u računovodstvo; Finansijsko računovodstvo.																
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti korporacijskog računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije korporacijskog računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove o korporacijskom računovodstvu.																
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :																
Sposobnost da se prepozna i proceni ekonomski vrednost pojedinačnih finansijskih elemenata u okviru korporacije, razume funkcionisanje različitih institucija unutar sistema finansijskog poslovanja i interakcija ovog sistema sa drugim ekonomskim podsistemima.																
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima																
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.																
Sadržaj predmeta po sedmicama:																
1	Pojam, uloga i značaj računovodstva															
2	Istorijski aspekti razvoja korporacijskog računovodstva															
3	Organizaciona struktura korporacijskog računovodstva															
4	Računovodstvena načela i principi															
5	Operativna evidencija															
6	Sredstva preduzeća															
7	Izvori sredstava															
8	Izvori vanposlovnih sredstava, prihodi i rashodi															
9	Obračun troškova i učinaka u proizvodnji, bilans stanja i bilans uspeha															
10	Sistematska i hronološka evidencija															
11	Računovodstveni tretman osnovnih sredstava, kontni okvir i kontni plan															
12	Specifičnosti korporacijskog računovodstva proizvodnih preduzeća															
13	Specifičnosti korporacijskog računovodstva trgovinskih preduzeća															
14	Knjigovodstveno obuhvatanje poslova ekonomске razmene sa inostranstvom															
15	Računovodstvo fondova i računovodstvo javnog sektora Kolokvijum Seminarski rad Test															
Opterećenje studenata po predmetu:																
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata															
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminar skog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,																
Literatura: Slavko Vukša, Korporacijsko računovodstvo, UPS 2009. Ken McPhail, Diane Walters, Accounting and Business Ethics 1ed, Routledge, 2009.																
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod..																

Posebna napomena za predmet: *Uskladišteno sa standardima EU*

Pun naziv	ELEKTRONSKI BIZNIS I INTERNET POSLOVANJE																																		
Skraćeni naziv:	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)																															
	izborni	VIII	7,0	30	30																														
Šifra predmeta:	IT223																																		
Školska godina od koje se program realizuje:	2010/11																																		
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	akademski, prvi ciklus, <i>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>																																		
Uslovljenost drugim predmetima:	<i>Poslovna informatika</i>																																		
Ciljevi izučavanja predmeta:	<p><i>Elektronsko poslovanje kao generator nastanka i razvoja Inforacionog društva sa naglaskom na Internet tehnologiju. U predmetu se pokazuje kako se savremene informacione tehnologije inkorporiraju u ekonomski i društveni milje. Posebno se izučava digitalna ekonomija; informatičko društvo; pojam interneta i organizacija interneta kao i servisi interneta; EDI razmjena podataka; principi elektronskog poslovanja; modeli elektronskog poslovanja; zaštitom u elektronskom poslovanju; elektronskom trgovinom i elektronskim bankarstvom i internet marketingom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Elektronskog biznisa i internet poslovanja primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke, da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.</i></p>																																		
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :	<p>Studenti koji odslužuju predmet i savladaju materiju iz Elektronskog biznisa i internet poslovanja osposobljeni su da ovlađaju teoretski i praktično kako se savremene informacione tehnologije inkorporiraju u ekonomski i društveni milje. Studenti su posebno ovladali digitalnom ekonomijom; pojmom interneta i organizacijom interneta kao i servisima interneta; EDI razmjenom podataka; principima elektronskog poslovanja; modelima elektronskog poslovanja; zaštitom u elektronskom poslovanju; elektronskom trgovinom i elektronskim bankarstvom i internet marketingom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Elektronskog biznisa i internet poslovanja primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke, da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.</p>																																		
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima																																		
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Predavanja podržana računarom, seminari, vježbe, studije slučajeva																																		
Sadržaj predmeta po sedmicama:	<table border="1"> <tr><td>1</td><td>Uvod u predmet</td></tr> <tr><td>2</td><td>Inforaciono društvo</td></tr> <tr><td>3</td><td>Digitalna ekonomija</td></tr> <tr><td>4</td><td>Pojam Interneta</td></tr> <tr><td>5</td><td>Organizacija Interneta</td></tr> <tr><td>6</td><td>Servisi Interneta</td></tr> <tr><td>7</td><td>EDI</td></tr> <tr><td>8</td><td>Principi elektronskog poslovanja</td></tr> <tr><td>9</td><td>Modeli elektronskog poslovanja</td></tr> <tr><td>10</td><td>Zaštitu u elektronskom poslovanju</td></tr> <tr><td>11</td><td>Aplikacije elektronskog poslovanja</td></tr> <tr><td>12</td><td>Elektronska trgovina</td></tr> <tr><td>13</td><td>Elektronsko bankarstvo</td></tr> <tr><td>14</td><td>Internet marketing</td></tr> <tr><td>15</td><td>Rezime predmeta Kolokvijum Seminarski rad Test</td></tr> </table>					1	Uvod u predmet	2	Inforaciono društvo	3	Digitalna ekonomija	4	Pojam Interneta	5	Organizacija Interneta	6	Servisi Interneta	7	EDI	8	Principi elektronskog poslovanja	9	Modeli elektronskog poslovanja	10	Zaštitu u elektronskom poslovanju	11	Aplikacije elektronskog poslovanja	12	Elektronska trgovina	13	Elektronsko bankarstvo	14	Internet marketing	15	Rezime predmeta Kolokvijum Seminarski rad Test
1	Uvod u predmet																																		
2	Inforaciono društvo																																		
3	Digitalna ekonomija																																		
4	Pojam Interneta																																		
5	Organizacija Interneta																																		
6	Servisi Interneta																																		
7	EDI																																		
8	Principi elektronskog poslovanja																																		
9	Modeli elektronskog poslovanja																																		
10	Zaštitu u elektronskom poslovanju																																		
11	Aplikacije elektronskog poslovanja																																		
12	Elektronska trgovina																																		
13	Elektronsko bankarstvo																																		
14	Internet marketing																																		
15	Rezime predmeta Kolokvijum Seminarski rad Test																																		
Opterećenje studenata po predmetu:	<table border="1"> <tr> <td style="text-align: center;"> Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata </td> <td style="text-align: center;"> U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati </td> </tr> </table>					Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati																												
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati																																		

Samostalni rad: 133 sata

Obaveze studenata:

Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijumima.

Literatura:

1. Latinović, B., Elektronsko poslovanje, Banjaluka
2. Radivojević, M. : Menadžment informacionih sistema:e-poslovanje,UPS Banjaluka 2007.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: *Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

Posebna napomena za predmet: *Usklađeno sa standardima EU*

Pun naziv	ŠPEDICIJA I TRANSPORT													
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)										
	izborni	VIII	7,0	30	30									
Šifra predmeta	MT331													
Školska godina od koje se program realizuje		2010/11												
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća														
Uslovljenost drugim predmetima: Trgovinski menadžment														
Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni cilj predmeta je osposobljavanje studenata iz spoljnotrgovinske, špeditorske i transportne delatnosti														
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Izučavanjem ovog predmeta studenti su upoznati sa radom špeditorskih preduzeća na uvozno-izvoznim poslovima, načinom vođenja postupka, potrebnom dokumentacijom, pripremom dokumentacije za carinske organe, carinskom tarifom, naimenovanjima, robnim režimima, terminima INCOTERMS-a 2010, međunarodnim pravilima u drumskom, pomorskom, riječnom željezničkom i avionskom saobraćaju i specifičnim pravilima za određene vrste roba, kao i vrste transporta, instrumentima obezbeđenja i potrebnom transportnom dokumentacijom. Stečeno znanje mogu primjenjivati u svim špeditorskim kompanijama i preduzećima koji su povezani sa tom oblasti.														
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima														
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.														
Sadržaj predmeta po sedmicanama:														
1	Spoljna i unutrašnja trgovina													
2	Podela spoljnotrgovinskih poslova													
3	Izvoz i uvoz													
4	Vrste konkurenциje, tržišno posovanje													
5	Tržišno posovanje													
6	Strategija konkurentnosti transnacionalnih korporacija													
7	Instrumenti spoljnotrgovinske i devizne politike													
8	Špediterstvo i pravno regulisanje špedicije													
9	Podela špedicije													
10	Međušpeditor i podšpeditor													
11	Međunarodna špedicija													
12	Špeditorske prevozne i transportne tarife													
13	Osiguranje u špediterstvu i transportu													
14	Specijalni poslovi špedicije i transporta													
15	Međunarodne špedicije i međunarodnog transporta Kolokvijum Seminarski rad Test													
Opterećenje studenata po predmetu:														
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata													
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarског rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,														
Literatura: Panić P., Spoljnotrgovinsko posovanje, Fakultet poslovne ekonomije, Bijeljina, 2008. ; Davidović B., Međunarodni transport i špedicija, Visoka tehnička škola strukovnih studija Kragujevac, 2013.; Perović, D., Međunarodna špedicija, Fakultet za pomorstvo, Kotor 2003 .														

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU

Pun naziv	ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA									
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)						
	izborni	VIII	7,0	60	30					
Šifra predmeta	MK807									
Školska godina od koje se program realizuje	2015/16									
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća										
Uslovjenost drugim predmetima: nema										
Ciljevi i ishodi izučavanja predmeta: Ovo je prvi predmet iz oblasti marketinga gdje se akcent stavlja na analitički pristup. Neophodno je da se studenti upoznaju sa pojmom, značajem i dimenzijama istraživanja tržišta. Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovnim znanjima o poslovnim odlukama preduzeća, zatim mikroistraživanjima tržišta, istraživanjima potreba, motiva i ponašanja potrošača i sl. Nakon uspešnog savladavanja studijskog programa studenti će biti sposobljeni da prepozna osnovne trendove na turističkom tržištu i uslove za uključivanje našeg privredne u svetsku podjelu rada. Usvojeno znanje i veština treba da im omogući uspešno snalaženje u raznim situacijama i obavljanju neposrednih privrednih poslova.										
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima										
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije..										
Sadržaj predmeta po sedmlicama:										
1	Definisanje, predmet i razvoj istraživanja tržišta, Institucionalni okvir istraživanja tržišta,									
2	Istraživanje turističkih tržišta kao podrška marneting odlučivanju (Proces; Kada je potrebno istraživanje; Analiza vrijednosti informacija, Konflikti između menadžera i istraživača)									
3	<ul style="list-style-type: none"> • Specifičnosti istraživanja turističkog tržišta i Organizovanje istraživanja turističkih tržišta • Naučni metod 									
4	<ul style="list-style-type: none"> • Planiranje istraživanja • Sekundarni podaci 									
5	<ul style="list-style-type: none"> • Primarni podaci • Metode istraživanja 									
6	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva za istraživanje • Skale • Organizovanje istraživanja 									
7	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza prikupljenih podataka (Kontorla, Kodiranje; tabeliranje) 									
8	<ul style="list-style-type: none"> • Metode analize • Izvještaj o istraživanju • Analiza zadatog slučaja iz prakse (prezentacija i diskusija studenata) 									
9	<ul style="list-style-type: none"> • Marketing informacioni sistem 									
10	<ul style="list-style-type: none"> • Predviđanje prodaje • Istraživanje za potrebe donošenja investicionih odluka 									
11	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanje za potrebe razvoja novih proizvoda 									
12	Istraživanje za potrebe segmentacije tržišta									
13	Istraživanje vrijednosti brenda									
14	Etika i istraživanje tržišta									
15	Seminarski radovi, kolokviji priprema za završni ispit									
Opterećenje studenata po predmetu:										
<i>Nedjeljno:</i> Kreditni koeficijent 0,267 <i>Nedjeljno opterećenje:</i> 10,667 sata	<i>U semestru:</i> Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati									

<i>Samostalni rad:133 sati</i>	
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tihi B., Rađenović B., <i>Istraživanje marketinga</i>, 2017. godina, UPS, Banja Luka 2. Marušić M., Vranešević, T., <i>Istraživanje tržišta</i>, 2010. Ekonomski fakultet Zagreb 	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Uskladeno sa standardima EU</i>	